

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

REGULAMINY WEWNĘTRZNE

REGULAMIN POSTĘPOWANIA PRZED SĄDEM DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ

Spis treści

PRZEPIS WSTĘPNY	6
Artykuł 1 Definicje	6
TYTUŁ I ORGANIZACJA SĄDU	7
ROZDZIAŁ 1 Prezes i członkowie Sądu	7
Artykuł 2 Kadencja sędziów	7
Artykuł 3 Złożenie ślubowania	7
Artykuł 4 Uroczyste zobowiązanie	7
Artykuł 5 Zwolnienie z funkcji sędziego	7
Artykuł 6 Pierwszeństwo	8
Artykuł 7 Wybór prezesa Sądu	8
Artykuł 8 Zakres uprawnień i obowiązków prezesa Sądu	8
Artykuł 9 Zastępowanie prezesa Sądu	9
ROZDZIAŁ 2 Składy orzekające	9
Artykuł 10 Składy orzekające	9
Artykuł 11 Tworzenie izb	9
Artykuł 12 Prezesi izb	9
Artykuł 13 Podstawowy skład orzekający — przydzielanie spraw izbom	9
Artykuł 14 Przekazanie sprawy pełnemu składowi Sądu lub izbie złożonej z pięciu sędziów	10
Artykuł 15 Przekazanie sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego	10
ROZDZIAŁ 3 Sekretariat i pozostałe służby	10
Sekcja 1 — Sekretariat	10
Artykuł 16 Mianowanie sekretarza	10
Artykuł 17 Zwolnienie stanowiska sekretarza	11
Artykuł 18 Zastępca sekretarza	11
Artykuł 19 Nieobecność sekretarza lub istnienie w odniesieniu do sekretarza przeszkody w wykonywaniu obowiązków	11
Artykuł 20 Zakres uprawnień i obowiązków sekretarza	11
Artykuł 21 Prowadzenie rejestru	12

Artykuł 22	Dostęp do akt i rejestru	12
Sekcja 2 —	Pozostałe służby	12
Artykuł 23	Urzędnicy i inni pracownicy	12
ROZDZIAŁ 4	Funkcjonowanie Sądu	12
Artykuł 24	Daty, godziny i miejsce posiedzeń Sądu	12
Artykuł 25	Kalendarz prac Sądu	13
Artykuł 26	Kworum	13
Artykuł 27	Nieobecność sędziego lub istniejąca w odniesieniu do sędziego przeszkoda w wykonywaniu obowiązków	13
Artykuł 28	Nieobecność sędziego izby złożonej z pięciu sędziów lub istniejąca w odniesieniu do tego sędziego przeszkoda w wykonywaniu obowiązków — przed rozprawą	13
Artykuł 29	Zasady dotyczące narad	13
Artykuł 30	Liczba sędziów uczestniczących w naradzie	14
TYTUŁ II	PRZEPISY PROCEDURALNE	14
ROZDZIAŁ 1	Przepisy ogólne	14
Sekcja 1 —	Pełnomocnicy, doradcy oraz adwokaci i radcowie prawni	14
Artykuł 31	Status pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych	14
Artykuł 32	Przywileje, immunitety i ułatwienia	14
Artykuł 33	Uchylenie immunitetu	15
Artykuł 34	Wykluczenie z postępowania	15
Artykuł 35	Nauczyciele akademicki	15
Sekcja 2 —	Doręczenia	15
Artykuł 36	Doręczenia	15
Sekcja 3 —	Terminy	16
Artykuł 37	Obliczanie terminów	16
Artykuł 38	Termin uwzględniający odległość	16
Artykuł 39	Wyznaczanie i przedłużanie terminów	16
Sekcja 4 —	Tryby rozpoznawania spraw	17
Artykuł 40	Tryby rozpoznawania spraw	17
Artykuł 41	Kolejność rozpoznawania spraw	17
Artykuł 42	Przesłanki i tryb zawieszenia postępowania	17
Artykuł 43	Czas trwania i skutki zawieszenia	17
Artykuł 44	Łączenie i rozłączanie spraw oraz wyłączenie sprawy do odrębnego rozpoznania	18
Sekcja 5 —	Pisma procesowe, dokumenty i materiały	18
Artykuł 45	Składanie pism procesowych	18
Artykuł 46	Objętość dokumentów procesowych	19
Artykuł 47	Poufność dokumentów i materiałów	19
Artykuł 48	Utajnienie tożsamości	19

ROZDZIAŁ 2	Zwykły tryb postępowania	19
Sekcja 1	Pisemny etap postępowania	19
Artykuł 49	Zasada ogólna	19
Artykuł 50	Skarga	20
Artykuł 51	Doręczenie skargi i informacja w Dzienniku Urzędowym	20
Artykuł 52	Pierwsze przydzielenie sprawy sędziemu orzekającemu	20
Artykuł 53	Odpowiedź na skargę	21
Artykuł 54	Przekazanie dokumentów	21
Artykuł 55	Druga wymiana pism procesowych	21
Sekcja 2	Zarzuty i dowody w toku postępowania	22
Artykuł 56	Nowe zarzuty	22
Artykuł 57	Nowe dowody i wnioski dowodowe	22
Sekcja 3	Sprawozdanie wstępne	22
Artykuł 58	Sprawozdanie wstępne	22
Sekcja 4	Ustny etap postępowania	22
Artykuł 59	Przeprowadzenie rozprawy	22
Artykuł 60	Termin rozprawy	22
Artykuł 61	Wspólna rozprawa dla większej liczby spraw	23
Artykuł 62	Nieobecność stron na rozprawie	23
Artykuł 63	Przebieg rozprawy	23
Artykuł 64	Zamknięcie i otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania	23
Artykuł 65	Protokół rozprawy	23
Artykuł 66	Zapis dźwiękowy rozprawy	23
ROZDZIAŁ 3	Środki organizacji postępowania i środki dowodowe	24
Sekcja 1	Cele	24
Artykuł 67	Cele	24
Sekcja 2	Środki organizacji postępowania	24
Artykuł 68	Przedmiot	24
Artykuł 69	Procedura	24
Sekcja 3	Środki dowodowe	25
Artykuł 70	Przedmiot	25
Artykuł 71	Procedura	25
Artykuł 72	Wzywianie świadków	25
Artykuł 73	Przesłuchiwanie świadków	26
Artykuł 74	Obowiązki świadków	26
Artykuł 75	Opinia biegłego	26
Artykuł 76	Krzywoprzysięstwo	27

Artykuł 77	Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego	27
Artykuł 78	Koszty wezwania świadków i wyznaczenia biegłych	27
Artykuł 79	Pomoc sądowa	28
ROZDZIAŁ 4	Kwestie formalne i incydentalne	28
Artykuł 80	Stwierdzenie przez Sąd jego niewłaściwości	28
Artykuł 81	Skarga, która oczywiście nie może zostać uwzględniona	28
Artykuł 82	Bezwzględne przeszkody procesowe	28
Artykuł 83	Wniosek o wydanie orzeczenia bez rozpatrywania sprawy co do istoty	29
Artykuł 84	Cofnięcie skargi	29
Artykuł 85	Umorzenie postępowania	29
ROZDZIAŁ 5	Interwencja	29
Artykuł 86	Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta	29
Artykuł 87	Decyzja w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta	30
Artykuł 88	Przedstawienie uwag interwenienta i odpowiedzi na te uwagi	30
Artykuł 89	Powiadomienie o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze interwenienta	31
ROZDZIAŁ 6	Postępowanie ugodowe	31
Artykuł 90	Zasady	31
Artykuł 91	Uгода między stronami	32
Artykuł 92	Postępowanie ugodowe i postępowanie sądowe	32
ROZDZIAŁ 7	Wyroki i postanowienia	32
Artykuł 93	Data ogłoszenia wyroku	32
Artykuł 94	Zawartość wyroku	32
Artykuł 95	Ogłoszenie i doręczenie wyroku	33
Artykuł 96	Zawartość postanowienia	33
Artykuł 97	Podpisanie i doręczenie postanowienia	33
Artykuł 98	Moc wiążąca wyroków i postanowień	34
Artykuł 99	Publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej	34
ROZDZIAŁ 8	Koszty	34
Artykuł 100	Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów	34
Artykuł 101	Ogólna zasada podziału kosztów	34
Artykuł 102	Względy słuszności oraz koszty nieuzasadnione lub wynikające ze złej wiary	34
Artykuł 103	Szczególne zasady podziału kosztów	34
Artykuł 104	Koszty postępowania egzekucyjnego	35
Artykuł 105	Koszty podlegające zwrotowi	35
Artykuł 106	Spory w zakresie kosztów podlegających zwrotowi	35
Artykuł 107	Zasady płatności	35
Artykuł 108	Koszty sądowe	36
Artykuł 109	Złożenie zabezpieczenia w odniesieniu do skarg stanowiących nadużycie	36

ROZDZIAŁ 9	Pomoc prawna	36
Artykuł 110	Przesłanki materialne	36
Artykuł 111	Przesłanki formalne	36
Artykuł 112	Procedura i rozstrzygnięcie	37
Artykuł 113	Zaliczki i pokrycie kosztów	37
Artykuł 114	Cofnięcie pomocy prawnej	38
ROZDZIAŁ 10	Procedury szczególne	38
Sekcja 1	Zawieszenie wykonania aktu i inne środki tymczasowe	38
Artykuł 115	Wniosek o zawieszenie wykonania aktu lub o zastosowanie innych środków tymczasowych	38
Artykuł 116	Procedura	38
Artykuł 117	Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku	39
Artykuł 118	Zmiana okoliczności	39
Artykuł 119	Ponowny wniosek	39
Artykuł 120	Zawieszenie postępowania egzekucyjnego	39
Sekcja 2	Wyroki zaoczne	39
Artykuł 121	Wyroki zaoczne	39
ROZDZIAŁ 11	Wnioski i środki zaskarżenia dotyczące wyroków i postanowień	40
Sekcja 1	Sprostowanie	40
Artykuł 122	Sprostowanie orzeczeń	40
Sekcja 2	Pominięcie rozstrzygnięcia	40
Artykuł 123	Pominięcie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów	40
Sekcja 3	Sprzeciw	40
Artykuł 124	Sprzeciw	40
Sekcja 4	Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu	41
Artykuł 125	Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu	41
Sekcja 5	Wykładnia orzeczeń Sądu	42
Artykuł 126	Wykładnia orzeczeń Sądu	42
Sekcja 6	Wznowienie postępowania	42
Artykuł 127	Wznowienie postępowania	42
Sekcja 7	Sprawy przekazane do ponownego rozpoznania przez Sąd po uchyleniu jego orzeczenia	43
Artykuł 128	Przekazanie Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania po uchyleniu jego orzeczenia	43
Artykuł 129	Przydzielenie sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania	43
Artykuł 130	Procedura rozpoznania sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania	44
Artykuł 131	Koszty postępowania po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania	44
TYTUŁ III	PRZEPISY KOŃCOWE	44
Artykuł 132	Przepisy wykonawcze	44
Artykuł 133	Uchylenie	44
Artykuł 134	Publikacja i wejście w życie niniejszego regulaminu	45

**REGULAMIN POSTĘPOWANIA PRZED SĄDEM DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ
UNII EUROPEJSKIEJ**

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 257 akapit piąty,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 106a ust. 1,

uwzględniając Protokół w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 62c i art. 7 ust. 1 załącznika I do statutu,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Należy wziąć pod uwagę przekształcenie regulaminu postępowania przed Trybunałem, uchwalone w dniu 25 września 2012 r. ⁽²⁾, przy równoczesnym zachowaniu specyfiki sporów przekazanych Sądowi do spraw Służby Publicznej.
- (2) Stosowanie regulaminu postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej, przyjętego w dniu 25 lipca 2007 r. ⁽³⁾, unaocniło ponadto potrzebę dostosowania pewnej liczby jego przepisów.
- (3) W szczególności, w świetle nabytego doświadczenia niezbędne okazuje się także uzupełnienie lub uściślenie niektórych przepisów regulujących między innymi kwestie poufności lub utajnienia tożsamości.
- (4) Aby utrzymać zdolność Sądu, który stanął przed koniecznością rozpoznawania coraz bardziej licznych spraw, do rozstrzygnięcia wniesionych do niego sporów w rozsądnym terminie, konieczne jest również kontynuowanie wysiłków podjętych w celu skrócenia toczących się przed nim postępowań, w szczególności poprzez ograniczenie, tam gdzie to konieczne, objętości pism procesowych, z zastrzeżeniem odstępstwa uzasadnionego specyfiką spraw, oraz poprzez wzmocnienie mechanizmu zwrotu kosztów poniesionych przez Sąd w związku ze skargami stanowiącymi oczywiste nadużycie.
- (5) W trosce o zwiększoną czytelność reguł stosowanych przez Sąd jest wreszcie niezbędne dokonanie przeglądu dotychczasowej struktury regulaminu postępowania, w celu uczynienia pewnych reguł lub ich stosowania bardziej jasnymi, w szczególności w odniesieniu do środków organizacji postępowania, środków dowodowych, sprzeciwu i powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, a także usunięcie pewnych zdezaktualizowanych lub niestosowanych przepisów.

za zgodą Trybunału Sprawiedliwości,

za zgodą Rady udzieloną w dniu 14 kwietnia 2014 r.,

PRZYJMUJE REGULAMIN POSTĘPOWANIA W NASTĘPUJĄCYM BRZMIENIU:

PRZEPIS WSTĘPNY**Artykuł 1****Definicje**

§ 1. W niniejszym regulaminie:

- a) postanowienia Traktatu o Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TUE”;
- b) postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TFUE”;

⁽¹⁾ Zmieniony po raz ostatni rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 741/2012 z dnia 11 sierpnia 2012 r. (Dz.U. L 228 z 23.8.2012, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 265 z 29.9.2012, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 225 z 29.8.2007, s. 1, ze sprostowaniami w Dz.U. L 69 z 13.3.2008, s. 37 i Dz.U. L 162 z 22.6.2011, s. 20; ze zmianami z dnia 14 stycznia 2009 r. opublikowanymi w Dz.U. L 24 z 28.1.2009, s. 10; z dnia 17 marca 2010 r. opublikowanymi w Dz.U. L 92 z 13.4.2010, s. 17 oraz z dnia 18 maja 2011 r. opublikowanymi w Dz.U. L 162 z 22.6.2011, s. 19.

- c) postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wskazuje się przez podanie numeru danego artykułu tego traktatu i następującego po nim oznaczenia „TEWEA”;
- d) przez „statut” rozumie się Protokół w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- e) przez „regulamin pracowniczy” rozumie się rozporządzenie ustanawiające regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej i warunki zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej.

§ 2. Do celów niniejszego regulaminu:

- a) przez „Sąd” rozumie się Sąd do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej oraz — w odniesieniu do spraw rozpoznawanych przez izbę lub Sąd w składzie jednego sędziego — tę izbę lub tego sędziego;
- b) przez „prezesa Sądu” rozumie się wyłącznie prezesa Sądu do spraw Służby Publicznej; „przewodniczący” oznacza przewodniczącego składu orzekającego;
- c) przez „zgromadzenie ogólne” rozumie się organ kolegialny, w którego skład wchodzi sędziowie Sądu, właściwy do rozstrzygania wszelkich kwestii administracyjnych oraz kwestii sądowniczych, dotyczących przydzielania spraw poszczególnym składom orzekającym lub o charakterze przekrojowym, przy czym w tym ostatnim przypadku wspomniane składy nie są związane takim rozstrzygnięciem;
- d) przez „instytucje” rozumie się instytucje Unii Europejskiej, o których mowa w art. 13 ust. 1 TUE, oraz organy lub jednostki organizacyjne ustanowione na mocy traktatów lub na mocy aktu przyjętego w celu ich wykonania, które mogą występować jako strony postępowania przed Sądem.

TYTUŁ I

ORGANIZACJA SĄDU

ROZDZIAŁ 1

Prezes i członkowie Sądu

Artykuł 2

Kadencja sędziów

§ 1. Kadencja sędziego rozpoczyna się w dniu wskazanym w akcie mianowania.

§ 2. Jeżeli akt mianowania nie zawiera postanowień dotyczących daty rozpoczęcia kadencji, kadencja rozpoczyna się w dniu opublikowania tego aktu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 3

Złożenie ślubowania

Przed objęciem obowiązków sędziowie składają przed Trybunałem Sprawiedliwości ślubowanie, przewidziane w art. 2 statutu, w następującym brzmieniu:

„Ślubuję swe obowiązki wykonywać bezstronnie i sumiennie; ślubuję utrzymać w tajemnicy treść narad Sądu”.

Artykuł 4

Uroczyste zobowiązanie

Niezwłocznie po złożeniu ślubowania sędziowie podpisują oświadczenie, w którym podejmują uroczyste zobowiązanie przewidziane w art. 4 akapit trzeci statutu.

Artykuł 5

Zwolnienie z funkcji sędziego

§ 1. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości ma rozstrzygnąć, na mocy art. 6 statutu, po zasięgnięciu opinii Sądu, czy dany sędzia Sądu nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z jego urzędu, prezes Sądu wzywa zainteresowanego sędziego do przedstawienia wyjaśnień.

§ 2. Stanowisko Sądu przyjmowane jest z wyłączeniem obecności sekretarza.

Głosowanie jest tajne; zainteresowany sędzia nie uczestniczy w naradzie.

§ 3. Sąd uzasadnia swoją opinię.

Opinia stwierdzająca, że dany sędzia nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkom wynikającym z jego urzędu, jest przyjmowana głosami większości sędziów Sądu. W takim przypadku informacje na temat rozkładu głosów w trakcie głosowania są podawane do wiadomości Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 6

Pierwszeństwo

§ 1. Pierwszeństwo wśród sędziów jest ustalone w następujący sposób:

- prezes Sądu,
- prezesi izb stosownie do ich starszeństwa służbowego jako sędziów Sądu,
- pozostali sędziowie, stosownie do ich starszeństwa służbowego.

§ 2. W przypadku jednakowego starszeństwa służbowego o pierwszeństwie decyduje wiek.

§ 3. Sędziowie, których mandat został odnowiony, zachowują dotychczasowe starszeństwo służbowe.

Artykuł 7

Wybór prezesa Sądu

§ 1. Zgodnie z art. 4 ust. 1 załącznika I do statutu sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesa Sądu. Jego mandat jest odnawialny.

§ 2. Jeżeli stanowisko prezesa Sądu zostanie zwolnione przed upływem kadencji, wybiera się jego następcę na okres pozostający do zakończenia kadencji.

§ 3. Wyboru, o którym mowa w niniejszym artykule, dokonuje się w głosowaniu tajnym. Wybrany zostaje sędzia, który uzyska ponad połowę głosów sędziów Sądu. Jeżeli żaden sędzia nie uzyska takiej większości, przeprowadza się dalsze tury głosowania aż do uzyskania takiej większości.

§ 4. Nazwisko prezesa Sądu podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 8

Zakres uprawnień i obowiązków prezesa Sądu

§ 1. Prezes Sądu przewodniczy posiedzeniom i naradom:

- pełnego składu Sądu,
- izby złożonej z pięciu sędziów,
- każdej izby złożonej z trzech sędziów, do której został przydzielony.

§ 2. Prezes Sądu kieruje pracami Sądu i zapewnia prawidłowe funkcjonowanie jego służb. Przewodniczy zgromadzeniu ogólnemu.

§ 3. Prezes Sądu reprezentuje Sąd.

*Artykuł 9***Zastępowanie prezesa Sądu**

Jeżeli prezes Sądu jest nieobecny lub jeżeli w odniesieniu do prezesa Sądu istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków albo jeżeli stanowisko prezesa Sądu pozostaje nieobsadzone, obowiązki prezesa Sądu są wykonywane zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym na podstawie art. 6.

ROZDZIAŁ 2

Składy orzekające*Artykuł 10***Składy orzekające**

Zgodnie z art. 4 ust. 2 załącznika I do statutu Sąd orzeka w pełnym składzie, w izbie złożonej z pięciu sędziów, izbach złożonych z trzech sędziów lub w składzie jednego sędziego.

*Artykuł 11***Tworzenie izb**

- § 1. Sąd powołuje izby złożone z trzech sędziów. Może powołać izbę złożoną z pięciu sędziów.
- § 2. Sąd decyduje o przydzieleniu sędziów do izb. Jeżeli liczba sędziów przydzielonych do izby jest wyższa niż liczba sędziów rozpoznających sprawę, Sąd określa sposób wyznaczania sędziów do składu orzekającego.
- § 3. Decyzje podjęte zgodnie z niniejszym artykułem podlegają opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 12***Prezesi izb**

- § 1. Zgodnie z art. 4 ust. 3 załącznika I do statutu sędziowie wybierają spośród siebie, na okres trzech lat, prezesów izb złożonych z trzech sędziów. Ich mandat jest odnawialny.
- § 2. Stosuje się przepisy art. 7 §§ 2–4.
- § 3. Prezesi izb kierują pracami podległych im izb oraz przewodniczą ich posiedzeniom i naradom.
- § 4. Jeżeli prezes izby jest nieobecny lub jeżeli w odniesieniu do prezesa izby istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków albo jeżeli stanowisko prezesa izby pozostaje nieobsadzone, obowiązki prezesa izby wykonywane są przez jednego z jej członków, zgodnie z porządkiem pierwszeństwa ustanowionym na podstawie art. 6.
- § 5. Jeżeli wyjątkowo prezes Sądu uzupełnia skład orzekający, przewodniczy temu składowi.

*Artykuł 13***Podstawowy skład orzekający — przydzielanie spraw izbom**

- § 1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 14 i 15 Sąd rozpoznaje sprawy w izbach złożonych z trzech sędziów.
- § 2. Sąd ustala kryteria, zgodnie z którymi sprawy są przydzielane lub przekazywane tym izbom, w szczególności ze względu na istniejący związek między sprawami lub celem zapewnienia zrównoważonego i spójnego podziału pracy między izbami.

§ 3. Decyzja, o której mowa w paragrafie poprzedzającym, podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14

Przekazanie sprawy pełnemu składowi Sądu lub izbie złożonej z pięciu sędziów

§ 1. Jeżeli jest to uzasadnione zawilocią podniesionych kwestii prawnych, znaczeniem sprawy lub szczególnymi okolicznościami, sprawa może zostać przekazana pełnemu składowi Sądu lub izbie złożonej z pięciu sędziów.

§ 2. O przekazaniu Sąd decyduje na zgromadzeniu ogólnym na wniosek izby rozpoznającej daną sprawę lub członka Sądu. Decyzja taka może zostać podjęta w każdej fazie postępowania.

Artykuł 15

Przekazanie sprawy Sądowi w składzie jednego sędziego

§ 1. Sprawy przydzielone izbie złożonej z trzech sędziów mogą być rozpoznane przez sędziego sprawozdawcę orzekającego w składzie jednego sędziego w braku zawiloci powołanych kwestii prawnych lub okoliczności faktycznych, w razie niewielkiego znaczenia sprawy i w braku innych szczególnych okoliczności.

Wykluczone jest przekazanie Sądowi w składzie jednego sędziego spraw, w których podniesiono kwestie legalności aktów o zasięgu ogólnym, chyba że kwestie te były już przedmiotem rozstrzygnięć Trybunału, Sądu Unii Europejskiej lub Sądu.

§ 2. Decyzja o przekazaniu sprawy jest podejmowana przy zachowaniu jednomyślności przez izbę, przed którą sprawa zawisła, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron. Decyzja taka może zostać podjęta w każdej fazie postępowania.

§ 3. Jeżeli sędzia, któremu sprawa została przekazana do rozpoznania w składzie jednego sędziego, jest nieobecny lub jeżeli w odniesieniu do tego sędziego istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, przewodniczący wyznacza na jego miejsce innego sędziego.

§ 4. Sąd w składzie jednego sędziego przekazuje sprawę izbie, jeżeli stwierdzi, że przesłanki przekazania, o których mowa w § 1, ustały.

§ 5. W odniesieniu do spraw rozpoznawanych przez Sąd w składzie jednego sędziego uprawnienia przewodniczącego wykonuje ten sędzia.

ROZDZIAŁ 3

Sekretariat i pozostałe służby

Sekcja 1

Sekretariat

Artykuł 16

Mianowanie sekretarza

§ 1. Sąd mianuje sekretarza.

§ 2. Jeżeli stanowisko sekretarza pozostaje nieobsadzone, w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* publikuje się ogłoszenie o wakacie. Kandydatury zainteresowanych osób powinny zostać złożone w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż trzy tygodnie, i zawierać pełne dane o tytułach i stopniach zawodowych i naukowych tych osób, znajomości języków, bieżącej i przeszłej działalności zawodowej, ewentualnym posiadanym doświadczeniu sądowym i międzynarodowym oraz o ich obywatelstwie.

§ 3. Dwa tygodnie przed wyznaczoną datą mianowania prezes Sądu zawiadamia sędziów o zgłoszonych kandydaturach.

- § 4. Głosowanie przeprowadza się zgodnie z procedurą określoną w art. 7 § 3.
- § 5. Sekretarz zostaje mianowany na okres sześciu lat. Jego mandat jest odnawialny. Sąd może zdecydować o odnowieniu mandatu urzędującego sekretarza z pominięciem procedury przewidzianej w §§ 2 i 3 niniejszego artykułu. W takim przypadku stosuje się procedurę przewidzianą w § 4.
- § 6. Przed objęciem obowiązków sekretarz składa przed Sądem ślubowanie zgodnie z art. 3 i podpisuje oświadczenie, o którym mowa w art. 4.
- § 7. Nazwisko sekretarza podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 17

Zwolnienie stanowiska sekretarza

- § 1. Sekretarz może być zwolniony z funkcji tylko wówczas, gdy nie spełnia już wymaganych warunków lub nie czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z jego urzędu. Sąd podejmuje decyzję po uprzednim umożliwieniu sekretarzowi złożenia wyjaśnień.
- § 2. Jeżeli stanowisko sekretarza zostanie zwolnione przed upływem kadencji, Sąd mianuje nowego sekretarza na okres sześciu lat.

Artykuł 18

Zastępca sekretarza

Sąd może, zgodnie z procedurą przewidzianą w odniesieniu do sekretarza, mianować zastępcę sekretarza, którego zadaniem jest wspieranie sekretarza oraz zastępowanie go w razie jego nieobecności lub wystąpienia przeszkody w wykonywaniu jego obowiązków.

Artykuł 19

Nieobecność sekretarza lub istnienie w odniesieniu do sekretarza przeszkody w wykonywaniu obowiązków

- § 1. Jeżeli odpowiednio sekretarz i jego zastępca są nieobecni, istnieją w odniesieniu do nich przeszkody w wykonywaniu obowiązków albo ich stanowiska pozostają nieobsadzone, prezes Sądu wyznacza urzędników lub innych pracowników do wykonywania zadań sekretarza.
- § 2. Rozpoznając sprawę pod nieobecność sekretarza, Sąd poleca w razie konieczności sporządzenie protokołu sędziemu wyznaczonemu zgodnie z porządkiem odwrotnym do porządku pierwszeństwa ustanowionego na podstawie art. 6; protokół podpisuje przewodniczący i ten sędzia.

Artykuł 20

Zakres uprawnień i obowiązków sekretarza

- § 1. Z upoważnienia prezesa Sądu sekretarz jest odpowiedzialny za działalność sekretariatu; w szczególności przyjmuje i przekazuje wszelkie dokumenty, sprawuje nad nimi pieczęć oraz dokonuje doręczeń przewidzianych w niniejszym regulaminie.
- § 2. Sekretarz wspiera członków Sądu w wykonywaniu ich zadań. Z zastrzeżeniem przepisów art. 5, art. 17 § 1 i art. 29 sekretarz uczestniczy w posiedzeniach Sądu i sporządza ich protokół.
- § 3. Sekretarz strzeże pieczęci i odpowiada za archiwum Sądu. Zapewnia przygotowanie publikacji Sądu, w szczególności Zbioru Orzeczeń.
- § 4. Z pomocą służb instytucji i z upoważnienia prezesa Sądu sekretarz jest odpowiedzialny za administrację Sądu i zapewnia wykonanie dochodów i wydatków z nią związanych.

*Artykuł 21***Prowadzenie rejestru**

§ 1. Sekretariat, pod nadzorem sekretarza, prowadzi rejestr, do którego wpisuje się, w kolejności wpływu, wszystkie pisma procesowe. Wpisy do rejestru i wzmianki naniesione przez sekretarza na oryginałach dokumentów lub na przedstawionych w tym celu odpisach stanowią dokumenty urzędowe.

§ 2. Dokumenty sporządzane do celów zawarcia ugody w rozumieniu art. 90 są rejestrowane przez sekretariat oddzielnie.

*Artykuł 22***Dostęp do akt i rejestru**

§ 1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 44 § 3, art. 47 i art. 87 § 3 każda strona postępowania może:

- przeglądać w sekretariacie akta sprawy i wyciągi z rejestru dotyczące jej sprawy,
- otrzymać, za ustaloną przez Sąd na wniosek sekretarza opłatą, dodatkowe odpisy pism procesowych, załączników do nich, postanowień i wyroków, odpisy innych dokumentów zawartych w aktach oraz wyciągi z rejestru; odpisy te w stosownym przypadku podlegają uwierzytelnieniu.

§ 2. Akta sprawy nie mogą być przeglądane przez osoby trzecie, prawa prywatnego ani publicznego, bez wyraźnej zgody prezesa Sądu udzielonej po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron. Całkowita lub częściowa zgoda może być udzielona wyłącznie na podstawie złożonego na piśmie wniosku szczegółowo uzasadniającego istnienie interesu prawnego w dostępie do akt. Przeglądanie rejestru odbywa się w sekretariacie.

Każda osoba trzecia może, za ustaloną opłatą, otrzymać odpisy wyroków i postanowień. Odpisy te podlegają uwierzytelnieniu, jeżeli przemawia za tym interes prawny.

Za zgodą prezesa Sądu każda osoba mająca uzasadniony interes może przeglądać rejestr w sekretariacie i otrzymywać odpisy lub wyciągi z rejestru za ustaloną opłatą.

Przy wydawaniu odpisów wyroków lub postanowień oraz przy wydawaniu zgody, o której mowa w akapitach pierwszym lub trzecim niniejszego paragrafu, uwzględnia się w razie potrzeby przepisy art. 44 § 3, art. 47, 48 i art. 87 § 3 oraz decyzje podjęte na ich podstawie.

*Sekcja 2***Pozostałe służby***Artykuł 23***Urzednicy i inni pracownicy**

Urzednicy i inni pracownicy, których zadaniem jest bezpośrednio wspieranie prezesa Sądu, sędziów i sekretarza, są powoływani zgodnie z regulaminem pracowniczym. Odpowiadają oni przed sekretarzem, działającym z upoważnienia prezesa Sądu.

ROZDZIAŁ 4

Funkcjonowanie Sądu*Artykuł 24***Daty, godziny i miejsce posiedzeń Sądu**

§ 1. Daty i godziny posiedzeń Sądu wyznacza przewodniczący.

§ 2. Sąd może zdecydować o odbyciu określonego posiedzenia lub określonych posiedzeń w miejscu innym niż to, w którym znajduje się jego siedziba.

*Artykuł 25***Kalendarz prac Sądu**

- § 1. Rok sądowy rozpoczyna się w dniu 1 października roku kalendarzowego i kończy się w dniu 30 września roku następnego.
- § 2. Daty wakacji sądowych i wykaz świąt urzędowych sporządzone przez Trybunał Sprawiedliwości i podlegające opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* mają zastosowanie do Sądu.
- § 3. Podczas wakacji sądowych obowiązki prezesa Sądu są wykonywane w siedzibie Sądu bądź przez prezesa Sądu, bądź przez prezesa jednej z izb albo innego sędziego wskazanego przez prezesa Sądu do jego zastąpienia. W nagłych wypadkach prezes Sądu może zwołać sędziów podczas wakacji sądowych.
- § 4. W uzasadnionych wypadkach Sąd może przyznać sędziom urlopy.

*Artykuł 26***Kworum**

Sprawa może zostać ważnie rozpoznana przez Sąd wyłącznie w przypadku zachowania następującego kworum:

- pięciu sędziów w odniesieniu do pełnego składu Sądu,
- trzech sędziów w odniesieniu do izby złożonej z pięciu sędziów i izb złożonych z trzech sędziów, zgodnie z art. 17 akapit drugi statutu.

*Artykuł 27***Nieobecność sędziego lub istniejąca w odniesieniu do sędziego przeszkoda w wykonywaniu obowiązków**

- § 1. Jeżeli z powodu nieobecności sędziego lub istniejącej w odniesieniu do sędziego przeszkody w wykonywaniu obowiązków stwierdza się brak kworum, przewodniczący odracza posiedzenie do czasu ustania tych przyczyn.
- § 2. W celu zebrania kworum w ramach izby przewodniczący może także, jeśli jest to konieczne dla zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania, wyznaczyć innego sędziego tej izby do uzupełnienia składu orzekającego lub — w jego braku — zwrócić się do prezesa Sądu o wyznaczenie sędziego z innej izby. Wyznaczenie sędziego uzupełniającego skład orzekający odbywa się zgodnie z porządkiem odwrotnym do porządku pierwszeństwa ustanowionego na podstawie art. 6.
- § 3. Jeżeli uzupełnienie składu orzekającego na mocy paragrafu poprzedzającego następuje po rozprawie, ustny etap postępowania otwiera się na nowo, chyba że Sąd zdecyduje, za zgodą stron i celem zachowania możliwości wydania rozstrzygnięcia w sprawie w rozsądnym terminie, by nie organizować nowej rozprawy. Otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo jest obowiązkowe, jeżeli nieobecność lub przeszkoda w wykonywaniu obowiązków dotyczy więcej niż jednego sędziego uczestniczącego w rozprawie.

*Artykuł 28***Nieobecność sędziego izby złożonej z pięciu sędziów lub istniejąca w odniesieniu do tego sędziego przeszkoda w wykonywaniu obowiązków — przed rozprawą**

Jeżeli przed rozprawą, w izbie złożonej z pięciu sędziów, sędzia jest nieobecny lub w odniesieniu do sędziego istnieje przeszkoda w wykonywaniu obowiązków, prezes Sądu wyznacza innego sędziego zgodnie z porządkiem odwrotnym do porządku pierwszeństwa ustanowionego na podstawie art. 6. Jeżeli liczba pięciu sędziów nie może zostać osiągnięta, rozprawa może zostać przeprowadzona pod warunkiem zebrania kworum.

*Artykuł 29***Zasady dotyczące narad**

- § 1. Narady Sądu są i pozostają niejawne.
- § 2. Bez uszczerbku dla przepisów art. 27 § 3, jeżeli w sprawie została przeprowadzona rozprawa, w naradzie uczestniczą jedynie sędziowie, którzy brali udział w rozprawie.

- § 3. Każdy z sędziów uczestniczących w naradzie przedstawia swoje stanowisko i uzasadnia je.
- § 4. Ustalenia przyjęte przez większość sędziów w wyniku ostatecznej dyskusji stanowią podstawę rozstrzygnięcia Sądu.
- § 5. Jeżeli przedmiotem narady Sądu są kwestie administracyjne, bierze w niej udział sekretarz, o ile Sąd nie zdecyduje inaczej.

Artykuł 30

Liczba sędziów uczestniczących w naradzie

Zgodnie z art. 17 akapit pierwszy statutu i art. 5 akapit pierwszy załącznika I do statutu, jeżeli w izbie złożonej z pięciu sędziów lub w Sądzie w pełnym składzie sędziowie, w wyniku nieobecności lub przeszkody w wykonywaniu obowiązków, są obecni w liczbie parzystej, sędzia pierwszy zgodnie z porządkiem odwrotnym do porządku pierwszeństwa ustanowionego na podstawie art. 6 nie uczestniczy w naradzie, chyba że jest on sędzią sprawozdawcą. W takim przypadku w naradzie nie uczestniczy sędzia zajmujący miejsce bezpośrednio po nim w tym odwrotnym porządku pierwszeństwa.

TYTUŁ II

PRZEPISY PROCEDURALNE

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Sekcja 1

Pełnomocnicy, doradcy oraz adwokaci i radcowie prawni

Artykuł 31

Status pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych

- § 1. Zgodnie z art. 19 akapit pierwszy statutu pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni działający w imieniu państwa członkowskiego lub instytucji są zobowiązani do wykazania ich statusu poprzez złożenie w sekretariacie dokumentu urzędowego lub pełnomocnictwa udzielonego przez stronę, którą reprezentują lub wspierają.
- § 2. Zgodnie z art. 19 akapity pierwszy, trzeci i czwarty statutu adwokaci lub radcowie prawni są zobowiązani do wykazania ich statusu poprzez złożenie w sekretariacie dokumentu poświadczającego, że są oni uprawnieni do występowania przed sądami jednego z państw członkowskich lub innego państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Artykuł 32

Przywileje, immunitety i ułatwienia

- § 1. Pełnomocnicy, doradcy, adwokaci lub radcowie prawni, występujący przed Sądem lub przed innym organem sądowym, do którego Sąd zwrócił się o pomoc sądową, korzystają z immunitetu obejmującego wypowiedzi ustne i na piśmie odnoszące się do sprawy lub do stron.
- § 2. Pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ponadto z następujących przywilejów i ułatwień:
- pisma i dokumenty dotyczące postępowania nie podlegają przeszukaniu ani zajęciu. W razie zakwestionowania takich pism lub dokumentów funkcjonariusze służb celnych lub policji mogą je zapieczętować; podlegają one natychmiastowemu przekazaniu do Sądu i zbadaniu w obecności sekretarza i osoby zainteresowanej;
 - pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni korzystają ze swobody przemieszczania się przy wykonywaniu swoich obowiązków.
- § 3. Korzystanie z przywilejów, immunitetów i ułatwień wymienionych w §§ 1 i 2 jest zastrzeżone dla pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych, którzy uprzednio spełnili formalności przewidziane w art. 31. W razie potrzeby sekretarz Trybunału wystawia na ich rzecz odpowiednie zaświadczenie. Ważność tego zaświadczenia jest ograniczona do oznaczonego okresu, który może być przedłużony lub skrócony w zależności od czasu trwania postępowania.

*Artykuł 33***Uchylenie immunitetu**

§ 1. Przywileje, immunitety i ułatwienia określone w art. 32 przyznaje się wyłącznie w celu zapewnienia właściwego przebiegu postępowania.

§ 2. Sąd może uchylić immunitet, jeżeli uzna, że nie przeszkodzi to we właściwym przeprowadzeniu postępowania.

Sąd rozstrzyga po zapoznaniu się ze stanowiskiem zainteresowanego pełnomocnika, doradcy albo adwokata lub radcy prawnego.

*Artykuł 34***Wykluczenie z postępowania**

§ 1. Jeżeli Sąd uzna, że zachowanie pełnomocnika, doradcy, adwokata lub radcy prawnego przed Sądem godzi w powagę Sądu lub jest niezgodne z wymogami zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania, lub że pełnomocnik, doradca, adwokat lub radca prawny wykorzystuje swoje uprawnienia niezgodnie z ich celem, informuje o tym zainteresowanego. Prezes Sądu może poinformować o tym właściwe organy, którym podlega zainteresowany; kopia pisma skierowanego do tych organów jest przekazywana zainteresowanemu.

§ 2. Z tych samych powodów Sąd może w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem zainteresowanego, wydać postanowienie z uzasadnieniem o wykluczeniu z postępowania pełnomocnika, doradcy, adwokata lub radcy prawnego. Postanowienie to podlega natychmiastowemu wykonaniu.

§ 3. Jeżeli pełnomocnik, doradca, adwokat lub radca prawny zostaje wykluczony z postępowania, podlega ono zawieszeniu aż do upływu terminu wyznaczonego przez przewodniczącego w celu umożliwienia stronie wyznaczenia innego pełnomocnika, doradcy, adwokata lub radcy prawnego.

§ 4. Decyzje podjęte na podstawie przepisów niniejszego artykułu mogą podlegać uchyleniu.

*Artykuł 35***Nauczyciele akademicki**

Przepisy niniejszej sekcji stosuje się do nauczycieli akademickich, którzy zgodnie z art. 19 statutu mają prawo reprezentowania stron przed Sądem.

*Sekcja 2***Doręczenia***Artykuł 36***Doręczenia**

§ 1. Dokonywanie przewidzianych w niniejszym regulaminie doręczeń, w miejscu wskazanym przez adresata jako adres do doręczeń, zapewnia sekretarz poprzez wysłanie przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru albo przekazanie za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio adresatowi. Sekretarz przygotowuje i uwierzytelnia odpisy dokumentów do doręczenia, z wyjątkiem przypadków, gdy odpisy składane są przez strony, zgodnie z art. 45 § 2 akapit drugi.

§ 2. Jeżeli adresat wyraził zgodę na dokonywanie doręczeń za pośrednictwem faksu, wszelkie dokumenty procesowe, w tym wyroki i postanowienia Sądu, mogą być doręczane poprzez przekazanie ich kopii za pośrednictwem tego środka.

§ 3. Jeżeli z powodów technicznych lub z uwagi na charakter lub obszerność dokumentu, przekazanie w taki sposób nie jest możliwe, dokument doręcza się, o ile adresat nie wskazał adresu do doręczeń, na adres jego miejsca zamieszkania lub siedziby w sposób określony w § 1. Adresata powiadamia się za pośrednictwem faksu. Doręczenie przesyłką poleconą uznaje się za skuteczne dziesiątego dnia następującego po dniu złożenia przesyłki poleconej na poczcie w miejscu, w którym znajduje się siedziba Sądu, chyba że potwierdzenie odbioru wykaże, że przesyłkę doręczono innego dnia albo adresat, w terminie trzech tygodni od zawiadomienia go za pośrednictwem faksu, poinformuje sekretarza, że nie otrzymał dokumentu, który miał mu zostać doręczony.

§ 4. Sąd może, w drodze decyzji, określić zasady, na jakich dokument procesowy może zostać doręczony drogą elektroniczną. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sekcja 3

Terminy

Artykuł 37

Obliczanie terminów

§ 1. Terminy procesowe przewidziane w traktatach, statucie, regulaminie pracowniczym oraz niniejszym regulaminie oblicza się w sposób następujący:

- a) jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach jest pewne zdarzenie lub czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta;
- b) termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach upływa z końcem tego dnia w ostatnim tygodniu, miesiącu lub roku, który nazwą lub datą odpowiada dniowi, w którym stanowiące początek terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta. Jeżeli w okresie oznaczonym w miesiącach lub latach dzień, w którym powinien upłynąć termin, w ostatnim miesiącu nie występuje, termin upływa z końcem ostatniego dnia tego miesiąca;
- c) jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach i dniach, oblicza się najpierw pełne miesiące, a następnie dni;
- d) do biegu terminów wlicza się soboty, niedziele i święta urzędowe, o których mowa w art. 25 § 2;
- e) wakacje sądowe nie wstrzymują biegu terminów.

§ 2. Jeżeli koniec terminu przedłużonego zgodnie z art. 38 przypada w sobotę, niedzielę albo w dniu święta urzędowego, termin upływa pierwszego dnia roboczego następującego po tych dniach.

Artykuł 38

Termin uwzględniający odległość

Terminy procesowe przedłuża się o dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość.

Artykuł 39

Wyznaczanie i przedłużanie terminów

§ 1. Terminy wnoszenia dokumentów procesowych, które nie zostały określone przez regulamin pracowniczy lub niniejszy regulamin, wyznacza przewodniczący. Mogą być one również przedłużane przez przewodniczącego.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego terminy składania odpowiedzi na środki organizacji postępowania, o których zdecydował sędzia sprawozdawca na podstawie art. 69 § 2, wyznacza, a w stosownym przypadku przedłuża, sędzia sprawozdawca.

§ 2. Przewodniczący, a w przypadku, o którym mowa w § 1 akapit drugi, sędzia sprawozdawca, może upoważnić sekretarza do wyznaczania lub przedłużania określonych terminów, których wyznaczanie lub przedłużanie należy do nich zgodnie z niniejszym regulaminem.

§ 3. Sąd rozstrzyga, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, czy brak poszanowania terminów, które nie zostały określone przez regulamin pracowniczy lub niniejszy regulamin, powoduje niedopuszczalność danego dokumentu lub danej odpowiedzi.

Akapit pierwszy stosuje się do braku poszanowania terminu przewidzianego w art. 88 § 3 akapit pierwszy w odniesieniu do przedstawienia uwag interwenienta.

Sekcja 4

Tryby rozpoznawania spraw

Artykuł 40

Tryby rozpoznawania spraw

§ 1. Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych statutu lub niniejszego regulaminu postępowanie przed Sądem obejmuje etap pisemny i etap ustny.

§ 2. W drodze odstępstwa od przepisów § 1 sprawa może zostać objęta jedną z procedur, o których mowa w rozdziale 4 niniejszego tytułu. Sąd może również w każdej chwili podjąć działania celem ułatwienia przeprowadzenia postępowania ugodowego.

Artykuł 41

Kolejność rozpoznawania spraw

§ 1. Sąd rozpoznaje zawisłe przed nim sprawy w kolejności, w jakiej zostały przygotowane do rozpoznania.

§ 2. Ze względu na szczególne okoliczności przewodniczący może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, zdecydować o rozpoznaniu sprawy w pierwszej kolejności, w szczególności jeżeli sprawę tę można uznać za sprawę pilotażową dla grupy spraw podnoszących, w ramach podobnego stanu faktycznego, jedną lub wiele identycznych kwestii prawnych.

W razie potrzeby przewodniczący przekazuje tę kwestię do rozstrzygnięcia prezesowi Sądu.

§ 3. Ze względu na szczególne okoliczności przewodniczący może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, w szczególności w celu ułatwienia przeprowadzenia postępowania ugodowego, z urzędu lub na wniosek strony, odroczyć rozpoznanie sprawy.

Artykuł 42

Przesłanki i tryb zawieszenia postępowania

§ 1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 125 § 5, art. 126 § 4 i art. 127 § 6, postępowanie może zostać zawieszono:

- a) jeżeli w Sądzie oraz, odpowiednio, Sądzie Unii Europejskiej lub Trybunale Sprawiedliwości są zawisłe sprawy dotyczące tej samej kwestii wykładni lub ważności tego samego aktu;
- b) w przypadku wniesienia do Sądu Unii Europejskiej odwołania od orzeczenia Sądu, które rozstrzyga tylko częściowo o istocie sporu, rozstrzyga kwestie formalne związane z zarzutem niewłaściwości lub niedopuszczalności lub oddala wnioski o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta;
- c) jeżeli w Sądzie są zawisłe sprawy podnoszące, w ramach podobnego stanu faktycznego, jedną lub wiele identycznych kwestii prawnych, a jedna lub więcej tych spraw mogą zostać rozpoznane jako sprawy pilotażowe;
- d) na wniosek stron lub strony;
- e) w innych szczególnych przypadkach, jeśli jest to konieczne dla zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania.

§ 2. W przedmiocie zawieszenia postępowania rozstrzyga przewodniczący, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron. Przewodniczący może przekazać tę kwestię do rozstrzygnięcia Sądowi. W razie sprzeciwu w przedmiocie zawieszenia postępowania rozstrzyga się w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

§ 3. Każda decyzja o podjęciu zawieszonego postępowania przed upływem okresu zawieszenia lub decyzja, o której mowa w art. 43 § 3, jest podejmowana na tych samych zasadach.

Artykuł 43

Czas trwania i skutki zawieszenia

§ 1. Postępowanie zostaje zawieszono z dniem wskazanym w decyzji lub postanowieniu o zawieszeniu, a w braku takiego wskazania — z dniem wydania tej decyzji lub tego postanowienia.

§ 2. Zawieszenie postępowania wstrzymuje bieg wszystkich terminów procesowych, z wyjątkiem określonego w art. 86 § 1 terminu na złożenie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta.

§ 3. Jeżeli decyzja lub postanowienie o zawieszeniu postępowania nie oznaczają okresu, na jaki następuje zawieszenie, postępowanie podejmuje się z dniem wskazanym w decyzji lub postanowieniu o podjęciu postępowania albo, w braku takiego wskazania, z dniem wydania tej ostatniej decyzji lub tego postanowienia.

§ 4. Z chwilą podjęcia postępowania przerwane terminy procesowe zostają zastąpione nowymi terminami, których bieg rozpoczyna się od dnia podjęcia postępowania.

Artykuł 44

Łączenie i rozłączanie spraw oraz wyłączenie sprawy do odrębnego rozpoznania

§ 1. Co najmniej dwie sprawy mogą zostać połączone, ze względu na istniejący między nimi związek, do łącznego rozpoznania w ramach pisemnego lub ustnego etapu postępowania albo do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

O połączeniu spraw może zdecydować w każdej chwili przewodniczący, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron. W razie sprzeciwu, w przedmiocie połączenia spraw rozstrzyga się w drodze postanowienia z uzasadnieniem. Kwestię połączenia spraw przewodniczący może przekazać do rozstrzygnięcia Sądowi.

§ 2. Zgodnie z zasadami określonymi w § 1 akapit drugi przewodniczący może rozłączyć sprawy uprzednio połączone lub, w razie wniesienia skargi zbiorowej, wyłączyć do odrębnego rozpoznania sprawę jednego skarżącego lub wielu skarżących.

§ 3. Przedstawiciele stron spraw połączonych mogą zapoznać się w sekretariacie z dokumentami procesowymi doręczonymi stronom pozostałych spraw. Na wniosek strony przewodniczący może jednak, bez uszczerbku dla art. 47 §§ 1 i 2, wyłączyć możliwość zapoznania się z materiałami tajnymi lub poufnymi.

Sekcja 5

Pisma procesowe, dokumenty i materiały

Artykuł 45

Składanie pism procesowych

§ 1. Każde pismo procesowe jest opatrzone datą. Przy obliczaniu terminów procesowych uwzględnia się wyłącznie datę i godzinę wpływu oryginału pisma do sekretariatu Sądu.

Do każdego pisma procesowego załącza się zbiór materiałów i dokumentów powołanych w tym piśmie oraz ich spis.

Jeżeli ze względu na obszerność materiału lub dokumentu do pisma procesowego są załączone tylko jego próbka lub wyciąg z niego, cały materiał albo dokument lub jego kompletny odpis składa się w sekretariacie.

Instytucje przedkładają dodatkowo, w terminie określonym przez Sąd, przekłady pism procesowych, których są autorami, na inne języki określone w art. 1 rozporządzenia Rady nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej.

§ 2. Oryginał w wersji papierowej każdego pisma procesowego jest opatrzony własnoręcznym podpisem pełnomocnika albo adwokata lub radcy prawnego strony.

Pismo procesowe, wraz ze wszystkimi wymienionymi w nim załącznikami, wnosi się razem z pięcioma odpisami przeznaczonymi dla Sądu i dodatkowym odpisem dla każdej z pozostałych stron postępowania. Odpisy uwierzytelnia strona je składająca.

W drodze odstępstwa od § 1 akapit pierwszy zdanie drugie data i godzina wpływu do sekretariatu, za pośrednictwem faksu, kopii podpisanego oryginału pisma procesowego wraz ze spisem materiałów i dokumentów, o którym mowa w § 1 akapit drugi, są, dla celów zachowania terminów procesowych, datą wpływu, o ile podpisany oryginał pisma procesowego wraz z załącznikami i odpisami, o których mowa w § 1 akapit drugi, zostanie złożony w sekretariacie nie później niż dziesięć dni od dnia otrzymania jego kopii. Artykułu 38 nie stosuje się do tego dziesięciodniowego terminu.

§ 3. Sąd określa, w drodze decyzji, zasady, na jakich pismo procesowe przekazane do sekretariatu drogą elektroniczną zostaje uznane za oryginał tego pisma. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 46

Objętość dokumentów procesowych

Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych niniejszego regulaminu Sąd może, w drodze decyzji przyjętej zgodnie z art. 132, określić maksymalną objętość składanych do niego dokumentów procesowych. Decyzja ta podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 47

Poufność dokumentów i materiałów

§ 1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 44 § 3 i art. 87 § 3 Sąd bierze pod uwagę tylko te dokumenty i materiały, z którymi pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcowie prawni stron mogli się zapoznać i co do których mogli się wypowiedzieć.

§ 2. Jeżeli Sąd ma ustalić, czy dokument, który może mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, powinien być traktowany jako poufny wobec strony lub stron, dokument ten nie jest podawany do wiadomości stron przed końcem takiego ustalania.

§ 3. Jeżeli dokument, którego udostępnienia odmówiła instytucja, został przedłożony Sądowi w postępowaniu mającym za przedmiot ocenę legalności tej odmowy, dokument ten nie jest podawany do wiadomości innych stron.

Artykuł 48

Utajnienie tożsamości

§ 1. Z chwilą wniesienia skargi skarżącego informuje się, że orzeczenia Sądu są ogłaszane w Internecie. Na uzasadniony wniosek lub z urzędu Sąd pomija w publikacjach Sądu nazwisko skarżącego oraz, w razie konieczności, inne dane, jeżeli istnieje interes prawny w utajnieniu tożsamości.

Akapit pierwszy stosuje się do interwenientów będących osobami fizycznymi.

§ 2. Na uzasadniony wniosek lub z urzędu Sąd może pominąć w wydawanych przez Sąd dokumentach nazwisko lub nazwę innych osób lub podmiotów wymienionych w toku postępowania lub określonych danych ich dotyczących, jeżeli istnieje interes prawny w zachowaniu poufności w zakresie tożsamości tych osób lub podmiotów albo treści danych ich dotyczących.

ROZDZIAŁ 2

Zwykły tryb postępowania

Sekcja 1

Pisemny etap postępowania

Artykuł 49

Zasada ogólna

Pisemny etap postępowania obejmuje wniesienie skargi i odpowiedzi na skargę oraz, zgodnie z zasadami określonymi w art. 55, wniesienie repliki i dupliki.

Artykuł 50

Skarga

§ 1. Skarga przewidziana w art. 21 statutu zawiera:

- a) nazwisko oraz miejsce zamieszkania skarżącego;
- b) zawód lub stanowisko i adres składającego podpis;
- c) oznaczenie strony, przeciwko której wnoszona jest skarga;
- d) przedmiot sporu i żądania skarżącego;
- e) jasne omówienie istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych przedstawionych w porządku chronologicznym oraz odrębne, dokładne i ustrukturyzowane przedstawienie podniesionych zarzutów i argumentów co do prawa;
- f) w stosownym przypadku wnioski dowodowe.

§ 2. Do skargi załącza się w stosownym przypadku:

- a) akt, o którego stwierdzenie nieważności się wnosi;
- b) zażalenie w rozumieniu art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego oraz decyzję w przedmiocie tego zażalenia wraz ze wskazaniem dat, w których zażalenie zostało wniesione, a decyzja podana do wiadomości.

§ 3. Do celów postępowania skarga wskazuje:

- adres do doręczeń, a także nazwisko osoby, która została upoważniona i wyraziła zgodę na odbieranie doręczanych dokumentów,
- lub zgodę adwokata lub radcy prawnego skarżącego na odbieranie doręczanych dokumentów drogą elektroniczną, o której mowa w art. 36 § 4, lub za pośrednictwem faksu,
- lub wszystkie trzy wymienione powyżej metody dokonywania doręczeń.

§ 4. Jeżeli skarga nie spełnia wymogów określonych w § 3, wszelkie doręczenia dla strony związane z postępowaniem są dokonywane, do czasu usunięcia braków, przesyłką poleconą na adres przedstawiciela tej strony. W drodze odstępstwa od art. 36 § 1 doręczenie uważa się za dokonane prawidłowo z chwilą złożenia przesyłki poleconej na poczcie w miejscu, w którym ma siedzibę Sąd.

§ 5. Adwokat lub radca prawny reprezentujący skarżącego ma obowiązek załączyć do skargi dokument, o którym mowa w art. 31 § 2.

§ 6. Jeżeli skarga nie spełnia wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi i trzeci, art. 45 § 2 akapit drugi, art. 46 lub w § 1 lit. a), b) i c), w § 2 lub w § 5 niniejszego artykułu, sekretarz wyznacza skarżącemu termin na usunięcie braków skargi. Jeżeli skarżący nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność skargi ze względów formalnych.

Artykuł 51

Doręczenie skargi i informacja w Dzienniku Urzędowym

§ 1. Skargę doręcza się stronie pozwanej. W przypadkach określonych w art. 50 § 6 doręczenia dokonuje się niezwłocznie po usunięciu braków skargi lub niezwłocznie po uznaniu skargi przez Sąd za dopuszczalną mimo niespełnienia wymogów formalnych.

§ 2. W *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* publikuje się informację wskazującą datę wpływu skargi, stronę pozwaną, przedmiot i opis sporu oraz żądania skargi.

Artykuł 52

Pierwsze przydzielenie sprawy składowi orzekającemu

Niezwłocznie po wniesieniu skargi prezes Sądu przydziela sprawę izbie złożonej z trzech sędziów, zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 13 § 2.

Prezes tej izby proponuje prezesowi Sądu, w odniesieniu do każdej sprawy przydzielonej izbie, wyznaczenie sędziego sprawozdawcy. Kwestię tę rozstrzyga prezes Sądu.

Artykuł 53

Odpowiedź na skargę

§ 1. W terminie dwóch miesięcy od doręczenia skargi strona pozwana składa odpowiedź na skargę. Odpowiedź ta wskazuje:

- a) nazwę oraz siedzibę strony pozwanej;
- b) zawód lub stanowisko i adres składającego podpis;
- c) żądania strony pozwanej;
- d) ramy prawne sprawy, jasne omówienie istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych przedstawionych w porządku chronologicznym oraz odrębne, dokładne i ustrukturyzowane przedstawienie podniesionych zarzutów i argumentów co do prawa;
- e) w stosownym przypadku wnioski dowodowe.

§ 2. Stosuje się art. 50 §§ 3 i 4.

§ 3. Pełnomocnik reprezentujący stronę pozwaną, a także wspierający go doradca, adwokat lub radca prawny, mają obowiązek złożyć, nie później niż z odpowiedzią na skargę, dokumenty, o których mowa w art. 31.

Do odpowiedzi na skargę załącza się dokumenty niepublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* wyznaczające ramy prawne sprawy, ze wskazaniem dat ich przyjęcia, wejścia w życie i, w stosownym przypadku, uchylecia.

§ 4. Jeżeli odpowiedź na skargę nie spełnia wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, art. 45 § 2 akapit drugi, art. 46 lub w § 3 niniejszego artykułu, sekretarz wyznacza stronie pozwanej termin na usunięcie braków odpowiedzi na skargę. Jeżeli strona pozwana nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność odpowiedzi na skargę ze względów formalnych.

§ 5. W wyjątkowych przypadkach termin przewidziany w § 1 może zostać przedłużony przez przewodniczącego na należycie uzasadniony wniosek strony pozwanej lub z urzędu w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania.

Artykuł 54

Przekazanie dokumentów

Jeżeli Parlament Europejski, Rada lub Komisja Europejska nie są stroną w sprawie, Sąd przekazuje im odpis skargi i odpowiedzi na skargę, bez załączników, w celu umożliwienia im stwierdzenia, czy w sprawie powołano się na niemożność stosowania jednego z ich aktów zgodnie z art. 277 TFUE.

Artykuł 55

Druga wymiana pism procesowych

§ 1. Zgodnie z art. 7 ust. 3 załącznika I do statutu Sąd może zdecydować, z urzędu lub na uzasadniony wniosek skarżącego, że w celu uzyskania dodatkowych informacji w sprawie niezbędna jest druga wymiana pism procesowych.

§ 2. Sąd może ograniczyć drugą wymianę pism procesowych do kwestii dotyczących stanu prawnego lub faktycznego, które określi.

§ 3. Jeżeli pismo procesowe nie spełnia wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, art. 45 § 2 akapit drugi, art. 46 lub w § 2 niniejszego artykułu, sekretarz wyznacza zainteresowanej stronie termin na usunięcie braków pisma. Jeżeli strona nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność pisma procesowego ze względów formalnych.

Sekcja 2

Zarzuty i dowody w toku postępowania

Artykuł 56

Nowe zarzuty

§ 1. Nie można podnosić nowych zarzutów po pierwszej wymianie pism procesowych, chyba że opierają się one na okolicznościach prawnych lub faktycznych ujawnionych dopiero w toku postępowania.

§ 2. Jeżeli w toku postępowania jedna ze stron podniesie nowe zarzuty, przewodniczący może, także po upływie zwykłych terminów procesowych, na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy, wyznaczyć stronie przeciwnej termin na ustosunkowanie się do tych zarzutów.

§ 3. Rozstrzygnięcie w przedmiocie dopuszczalności nowych zarzutów następuje w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Artykuł 57

Nowe dowody i wnioski dowodowe

Strony mogą przedstawiać nowe dowody lub wnioski dowodowe na poparcie swojej argumentacji aż do zamknięcia rozprawy, pod warunkiem że należycie uzasadnią opóźnienie w ich przedstawieniu. Pozostałym stronom umożliwia się ustosunkowanie się do tych dowodów lub wniosków.

Sekcja 3

Sprawozdanie wstępne

Artykuł 58

Sprawozdanie wstępne

§ 1. Jeżeli pisemny etap postępowania został zamknięty, przewodniczący wyznacza datę przedstawienia Sądowi przez sędziego sprawozdawcę sprawozdania wstępnego.

§ 2. Sprawozdanie wstępne zawiera zalecenia w przedmiocie zastosowania środków organizacji postępowania lub środków dowodowych, ewentualnego pominięcia rozprawy, możliwości przeprowadzenia postępowania ugodowego oraz ewentualnego przekazania sprawy pełnemu składowi Sądu, izbie złożonej z pięciu sędziów lub sędziemu sprawozdawcy orzekającemu jako Sąd w składzie jednego sędziego.

§ 3. Sąd rozstrzyga o zalecanych przez sędziego sprawozdawcę czynnościach.

Sekcja 4

Ustny etap postępowania

Artykuł 59

Przeprowadzenie rozprawy

§ 1. Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych niniejszego regulaminu, które pozwalają Sądowi rozstrzygnąć sprawę w drodze postanowienia, i z zastrzeżeniem przepisów § 2 niniejszego artykułu, postępowanie przed Sądem obejmuje rozprawę.

§ 2. Jeżeli miała miejsce druga wymiana pism procesowych, a Sąd uzna, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, może, za zgodą stron, zdecydować o rozstrzygnięciu sprawy bez jej przeprowadzenia.

Artykuł 60

Termin rozprawy

Przewodniczący wyznacza termin rozprawy.

*Artykuł 61***Wspólna rozprawa dla większej liczby spraw**

Jeżeli podobieństwa istniejące między sprawami na to pozwalają, Sąd może zdecydować o wyznaczeniu dla nich wspólnej rozprawy.

*Artykuł 62***Nieobecność stron na rozprawie**

§ 1. Przedstawiciele stron, którzy zostali prawidłowo wezwani na rozprawę, informują Sąd w odpowiednim czasie o ich nieobecności.

Nieusprawiedliwiona nieobecność prawidłowo wezwanego przedstawiciela strony nie stoi na przeszkodzie przeprowadzeniu rozprawy.

§ 2. Jeżeli przedstawiciele wszystkich stron oświadczą, że nie będą uczestniczyć w rozprawie, Sąd może zdecydować o zamknięciu ustnego etapu postępowania.

*Artykuł 63***Przebieg rozprawy**

§ 1. Posiedzenia otwiera i prowadzi przewodniczący, który czuwa nad utrzymaniem powagi sądu.

§ 2. Posiedzenie przy drzwiach zamkniętych, o którym mowa w art. 31 statutu, oznacza zakaz ujawniania treści obrad.

§ 3. Strony mogą zwracać się do Sądu jedynie za pośrednictwem ich pełnomocników, adwokatów lub radców prawnych.

§ 4. Przewodniczący oraz każdy z sędziów może w toku rozprawy:

- a) zadawać pytania pełnomocnikom, doradcom, adwokatom lub radcom prawnym stron;
- b) wezwać strony do wypowiedzenia się w przedmiocie określonych aspektów sporu.

*Artykuł 64***Zamknięcie i otwarcie na nowo ustnego etapu postępowania**

§ 1. W końcowej części rozprawy przewodniczący zamyka ustny etap postępowania.

§ 2. Sąd może postanowić o otwarciu ustnego etapu postępowania na nowo.

*Artykuł 65***Protokół rozprawy**

Sekretarz sporządza protokół każdej rozprawy. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz. Stanowi on dokument urzędowy i jest doręczany stronom.

*Artykuł 66***Zapis dźwiękowy rozprawy**

Przewodniczący może, na należycie uzasadniony wniosek, zezwolić stronie na odsłuchanie w pomieszczeniach Sądu zapisu dźwiękowego rozprawy w języku używanym przez mówcę podczas rozprawy.

ROZDZIAŁ 3

Środki organizacji postępowania i środki dowodowe

Sekcja 1

Cele

Artykuł 67

Cele

Celem środków organizacji postępowania oraz środków dowodowych jest przygotowanie w jak najlepszy sposób spraw do rozpoznania, zapewnienie prawidłowego przebiegu pisemnego lub ustnego etapu postępowania oraz ułatwienie przeprowadzania dowodów i rozstrzygania sporów.

Sekcja 2

Środki organizacji postępowania

Artykuł 68

Przedmiot

Środki organizacji postępowania mogą w szczególności obejmować:

- a) zadawanie pytań stronom;
- b) wzywanie stron do przedstawienia ustnie lub na piśmie stanowisk w przedmiocie niektórych aspektów sporu, w szczególności do określenia zakresu ich żądań, zarzutów i argumentów lub wyjaśnienia istniejących między nimi kwestii spornych;
- c) wzywanie stron do przedstawienia informacji lub złożenia wyjaśnień;
- d) wzywanie stron do przedstawienia dokumentów lub innych materiałów dotyczących sprawy;
- e) wzywanie uczestników rozprawy do skoncentrowania się w wystąpieniach szczególnie na określonej kwestii lub określonych kwestiach;
- f) wzywanie stron na posiedzenia.

Artykuł 69

Procedura

§ 1. Środki organizacji postępowania mogą być podejmowane lub zmienione na każdym etapie postępowania. Decyzję w ich przedmiocie podejmuje się, w stosownym przypadku, z urzędu.

§ 2. O środkach organizacji postępowania decyduje sędzia sprawozdawca, chyba że ze względu na zakres zamierzonych środków lub ich znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu przekazuje on podjęcie decyzji Sądowi.

§ 3. Każda strona może zaproponować podjęcie lub zmianę środków organizacji postępowania.

§ 4. O podjętych środkach organizacji postępowania sekretarz informuje strony.

§ 5. Jeżeli uwagi stron przedstawione na piśmie nie spełniają wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, art. 45 § 2 akapit drugi lub w art. 46, sekretarz wyznacza zainteresowanej stronie termin na usunięcie braków takich uwag. Jeżeli strona nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność uwag ze względów formalnych.

Sekcja 3

Środki dowodowe

Artykuł 70

Przedmiot

Bez uszczerbku dla postanowień art. 24 i 25 statutu do środków dowodowych należą:

- a) stawiennictwo samych stron;
- b) wezwanie podmiotów trzecich do udzielenia informacji lub złożenia wyjaśnień;
- c) wezwanie podmiotów trzecich do przedstawienia dokumentów lub wszelkich innych materiałów związanych ze sprawą;
- d) zeznania świadków;
- e) opinie biegłych;
- f) oględziny;
- g) wezwanie strony do przedstawienia dokumentów lub wszelkich innych materiałów związanych ze sprawą, jeżeli strona odmawia zastosowania się do środka organizacji postępowania podjętego w tym celu.

Artykuł 71

Procedura

§ 1. Środki dowodowe niezbędne do rozstrzygnięcia sporu mogą być przeprowadzane lub zmienione na każdym etapie postępowania. Decyduje o nich Sąd, w stosownym przypadku z urzędu.

§ 2. Każda strona może zaproponować przeprowadzenie lub zmianę środków dowodowych, wskazując dokładnie ich przedmiot oraz powody uzasadniające ich przeprowadzenie. Zanim decyzja w przedmiocie tych środków może zostać podjęta, należy zapoznać się ze stanowiskiem pozostałych stron.

§ 3. Jeżeli wymagają tego okoliczności postępowania, wzywa się strony do przedstawienia uwag w przedmiocie zamierzonych przez Sąd środków, o których mowa w art. 70 lit. a), b), c) i g).

§ 4. Decyzję w przedmiocie:

- środków, o których mowa w art. 70 lit. a), b) i c), sekretarz podaje do wiadomości stron,
- środków, o których mowa w art. 70 lit. d), e) i f), podejmuje się, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, w drodze postanowienia określającego okoliczności faktyczne, które mają zostać udowodnione,
- środka, o którym mowa w art. 70 lit. g), podejmuje się w drodze postanowienia.

§ 5. Jeżeli Sąd decyduje o przeprowadzeniu środka dowodowego, a sam go nie przeprowadza, powierza jego przeprowadzenie sędziemu sprawozdawcy.

§ 6. Strony mogą być obecne przy przeprowadzaniu środków dowodowych.

§ 7. Strona może w każdej chwili przedstawić dowód przeciwny lub rozszerzyć środki dowodowe.

Artykuł 72

Wzywanie świadków

Sąd wzywa świadków, których przesłuchanie zostało uznane za konieczne. Postanowienie, o którym mowa w art. 71 § 4 tiret drugie, wskazuje:

- a) nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i adres świadka;
- b) termin i miejsce przesłuchania;

- c) wskazanie faktów, na których okoliczność świadek powinien być przesłuchiwany;
- d) w stosownym przypadku — wzmiankę o dokonanych zgodnie z art. 78 dyspozycjach Sądu dotyczących zwrotu kosztów poniesionych przez świadka, a także o karach pieniężnych, jakie mogą zostać nałożone na podstawie art. 74 w przypadku niestawiennictwa świadka.

Artykuł 73

Przesłuchiwanie świadków

§ 1. Po ustaleniu tożsamości świadka przewodniczący lub sędzia sprawozdawca wyznaczony przez Sąd do przeprowadzenia przesłuchania poucza świadka o obowiązku mówienia prawdy i o przewidzianych w jego ustawodawstwie krajowym konsekwencjach naruszenia tego obowiązku.

§ 2. O ile świadek nie zostanie zwolniony, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, od złożenia przysięgi, przed złożeniem zeznań składa następującą przysięgę:

„Przysięgam mówić prawdę, całą prawdę i tylko prawdę”.

§ 3. Świadek składa zeznania przed Sądem lub przed sędzią sprawozdawcą, po uprzednim wezwaniu stron. Po złożeniu przez świadka zeznań Sąd lub sędzia sprawozdawca może, na wniosek stron lub z urzędu, skierować do niego pytania.

Przewodniczący lub sędzia sprawozdawca może zezwolić pełnomocnikom, doradcom, adwokatom lub radcom prawnym stron na zadawanie świadkowi pytań.

§ 4. Sekretarz sporządza protokół, w którym spisuje się zeznania świadka.

Protokół podpisuje przewodniczący lub sędzia sprawozdawca oraz sekretarz. Przed podpisaniem protokołu przez wyżej wymienione osoby świadkowi umożliwia się sprawdzenie jego treści i podpisanie go.

Protokół stanowi dokument urzędowy. Doręcza się go stronom.

Artykuł 74

Obowiązki świadków

§ 1. Świadców, którzy zostali prawidłowo wezwani, są zobowiązani zastosować się do wezwania i stawić na przesłuchanie.

§ 2. Jeżeli bez uzasadnionego powodu świadek, który został prawidłowo wezwany, nie stawi się przed Sądem, Sąd może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 5 000 EUR i postanowić o doręczeniu kolejnego wezwania na koszt świadka.

§ 3. Taka sama kara może zostać nałożona na świadka, który bez uzasadnionego powodu odmawia składania zeznań lub złożenia przysięgi.

§ 4. Jeżeli świadek wskaże przed Sądem uzasadnione powody, których nie mógł przedstawić wcześniej, może on zostać zwolniony z nałożonej na niego kary pieniężnej. Nałożona kara pieniężna może zostać zmniejszona na wniosek świadka, jeżeli wykaże, że jest ona niewspółmierna do jego dochodów.

Artykuł 75

Opinia biegłego

§ 1. Postanowienie, na podstawie którego Sąd wyznacza biegłego, określa dokładnie jego zadanie i termin sporządzenia opinii.

§ 2. Biegły otrzymuje odpis postanowienia wraz ze wszystkimi materiałami koniecznymi do wykonania powierzonego mu zadania. Poucza się go o obowiązku mówienia prawdy, o obowiązku wykonania powierzonego mu zadania sumiennie i bezstronnie oraz o przewidzianych w jego ustawodawstwie krajowym konsekwencjach naruszenia tych obowiązków.

§ 3. Biegły podlega nadzorowi sędziego sprawozdawcy, który może być obecny przy przeprowadzaniu czynności przez biegłego i powinien być informowany o postępach biegłego w wykonywaniu jego zadania.

§ 4. Na wniosek biegłego Sąd może zdecydować o przesłuchaniu świadków. Przesłuchanie jest przeprowadzane zgodnie z art. 73.

§ 5. Biegły może wydać opinię tylko w kwestiach, które zostały mu wyraźnie wskazane.

§ 6. O ile Sąd, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, nie zwolni biegłego od złożenia przysięgi, przy złożeniu opinii biegły składa następującą przysięgę:

„Przysięgam, że wykonałem swoje zadanie sumiennie i bezstronnie”.

§ 7. Po złożeniu opinii przez biegłego i jej doręczeniu stronom Sąd może postanowić o jego przesłuchaniu; na przesłuchanie wzywa się strony.

§ 8. Przewodniczący i każdy sędzia mogą zadawać biegłemu pytania. Przewodniczący może zezwolić przedstawicielom stron na zadawanie biegłemu pytań.

§ 9. Sekretarz sporządza protokół, w którym spisuje się zeznania biegłego. Protokół podpisuje przewodniczący lub sędzia sprawozdawca odpowiedzialny za przeprowadzanie przesłuchania biegłego oraz sekretarz. Przed podpisaniem protokołu przez wyżej wymienione osoby biegłemu umożliwia się sprawdzenie jego treści i podpisanie go. Protokół stanowi

Artykuł 76

Krzywoprzysięstwo

§ 1. Zgodnie z art. 30 statutu Sąd może zdecydować o zawiadomieniu wymienionego w regulaminie dodatkowym do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości właściwego organu państwa członkowskiego, którego sądy mają właściwość w sprawach karnych, o wszelkich przypadkach zeznania nieprawdy lub oświadczenia nieprawdy złożonego przez świadka lub biegłego przed Sądem pod przysięgą.

§ 2. Sekretarz zapewnia przekazanie decyzji Sądu. W decyzji podawane są fakty i okoliczności, na których zawiadomienie się opiera.

Artykuł 77

Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego

§ 1. Jeżeli jedna ze stron sprzeciwia się wezwaniu świadka lub wyznaczeniu biegłego ze względu na to, że jest on osobą niekompetentną lub niegodną, lub z innego powodu albo jeżeli świadek lub biegły odmawiają składania zeznań lub złożenia przysięgi, kwestię tę Sąd rozstrzyga postanowieniem z uzasadnieniem.

§ 2. Sprzeciw wobec wezwania świadka lub wyznaczenia biegłego wnosi się na piśmie w terminie dwóch tygodni od doręczenia postanowienia wzywającego świadka lub wyznaczającego biegłego, ze wskazaniem powodów sprzeciwu i dowodów.

Artykuł 78

Koszty wezwania świadków i wyznaczenia biegłych

§ 1. Jeżeli Sąd postanowi o przesłuchaniu świadków lub o zasięgnięciu opinii biegłego, może zażądać od stron lub jednej z nich złożenia w kasie Sądu zabezpieczenia wystarczającego na pokrycie kosztów wezwania świadków lub wyznaczenia biegłych. Określa jego wysokość.

§ 2. Świadkom i biegłym przysługuje zwrot kosztów podróży i pobytu. Kasa Sądu może im przyznać zaliczkę na poczet tych kosztów.

§ 3. Świadkom przysługuje wynagrodzenie za utratę zarobku, a biegłym wynagrodzenie za wykonaną pracę. Kasa Sądu wypłaca świadkom i biegłym odpowiednie kwoty po wypełnieniu przez nich obowiązków lub spełnieniu zadań.

*Artykuł 79***Pomoc sądowa**

§ 1. Sąd może, na wniosek strony lub z urzędu, zwrócić się o pomoc sądową przy przesłuchaniu świadków lub biegłych.

§ 2. Wniosek o udzielenie pomocy sądowej ma formę postanowienia; w postanowieniu wymienia się nazwisko, imiona, zawód lub stanowisko i miejsce zamieszkania świadka lub biegłego, określa się fakty, na okoliczność których świadek lub biegły będzie przesłuchiwany, wskazuje strony, ich pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych, a także ich miejsce zamieszkania oraz przedstawia w sposób związany przedmiot sporu.

§ 3. Sekretarz przesyła postanowienie wymienionemu w regulaminie dodatkowym do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości właściwemu organowi państwa członkowskiego, na którego terytorium świadek lub biegły mają być przesłuchani. W stosownym przypadku do postanowienia załącza się jego przekład na język lub języki urzędowe państwa członkowskiego, do którego jest ono kierowane.

Organ, wyznaczony zgodnie z akapitem pierwszym, przekazuje postanowienie sądowi właściwemu według jego prawa krajowego.

Właściwy sąd udziela pomocy sądowej zgodnie ze swoim prawem krajowym. Po udzieleniu pomocy właściwy sąd przekazuje organowi wyznaczonemu zgodnie z akapitem pierwszym postanowienie zawierające wniosek o udzielenie pomocy sądowej, dokumenty związane z udzieloną pomocą sądową oraz zestawienie kosztów. Powyższe dokumenty są przesyłane do sekretarza.

§ 4. Sekretarz zapewnia dokonanie przekładu dokumentów na język postępowania.

§ 5. Jeżeli Sąd zwraca się z wnioskiem o pomoc sądową, może zażądać od stron lub jednej z nich złożenia w kasie Sądu zabezpieczenia wystarczającego na pokrycie kosztów tej pomocy. Określa jego wysokość.

ROZDZIAŁ 4

Kwestie formalne i incydentalne*Artykuł 80***Stwierdzenie przez Sąd jego niewłaściwości**

§ 1. Zgodnie z art. 8 ust. 2 załącznika I do statutu, jeżeli Sąd stwierdzi, że do rozpoznania wniesionej do niego skargi właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości lub Sąd Unii Europejskiej, przekazuje skargę do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu Unii Europejskiej.

§ 2. Sąd orzeka w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

*Artykuł 81***Skarga, która oczywiście nie może zostać uwzględniona**

Jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do rozpoznania skargi lub niektórych jej żądań lub jeżeli skarga jest, w całości lub w części, oczywiście niedopuszczalna albo oczywiście pozbawiona podstawy prawnej, Sąd może w każdej chwili orzec postanowieniem z uzasadnieniem, bez dalszych czynności procesowych.

*Artykuł 82***Bezwzględne przeszkody procesowe**

Sąd może w każdej chwili z urzędu, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, stwierdzić niedopuszczalność skargi ze względu na bezwzględne przeszkody procesowe. Jeżeli Sąd uzna, że znajduje się w posiadaniu wystarczających informacji, może, bez dalszych czynności procesowych, orzec postanowieniem z uzasadnieniem.

*Artykuł 83***Wniosek o wydanie orzeczenia bez rozpatrywania sprawy co do istoty**

§ 1. Jeżeli strona wnosi do Sądu o rozstrzygnięcie w przedmiocie niedopuszczalności, braku właściwości lub kwestii incydentalnej bez rozpatrywania sprawy co do istoty, czyni to w odrębnym piśmie.

Wniosek zawiera omówienie zarzutów co do stanu faktycznego i co do prawa oraz żądania. Do wniosku załącza się materiały powołane na jego poparcie.

§ 2. Niezwłocznie po złożeniu wniosku przewodniczący wyznacza stronie przeciwnej termin na przedstawienie na piśmie jej żądań i argumentów co do stanu faktycznego i co do prawa.

Jeżeli Sąd nie zdecyduje inaczej, dalsze postępowanie w przedmiocie wniosku odbywa się ustnie.

§ 3. Sąd rozstrzyga w przedmiocie wniosku postanowieniem z uzasadnieniem w możliwie najkrótszym czasie lub pozostawia go do rozstrzygnięcia w wyroku, jeżeli uzasadniają to szczególne okoliczności.

Jeżeli Sąd oddali wniosek lub pozostawi go do rozstrzygnięcia w wyroku, przewodniczący wyznacza nowe terminy dla dalszych czynności procesowych.

Jeżeli sprawa należy do właściwości Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu Unii Europejskiej, Sąd przekazuje ją do sądu właściwego zgodnie z art. 80.

*Artykuł 84***Cofnięcie skargi**

Jeżeli skarżący poinformuje Sąd, na piśmie lub podczas rozprawy, że zamierza cofnąć skargę, przewodniczący, po zapoznaniu się ze stanowiskiem pozostałych stron, postanawia o wykreśleniu sprawy z rejestru i rozstrzyga o kosztach zgodnie z przepisami art. 103 § 5.

*Artykuł 85***Umorzenie postępowania**

§ 1. Jeżeli Sąd stwierdzi, że skarga stała się bezprzedmiotowa i że nie ma już potrzeby jej rozpatrywania, może w każdej chwili, na wniosek lub z urzędu, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, zakończyć postępowanie w sprawie w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

§ 2. Jeżeli skarżący przestaje odpowiadać na wezwania Sądu, Sąd może stwierdzić, na wniosek lub z urzędu, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, że nie ma już potrzeby rozpatrywania skargi, i zakończyć postępowanie w sprawie w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

ROZDZIAŁ 5

Interwencja*Artykuł 86***Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta**

§ 1. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta należy złożyć w terminie sześciu tygodni od dnia publikacji, o której mowa w art. 51 § 2.

§ 2. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta zawiera:

- a) oznaczenie sprawy;
- b) oznaczenie głównych stron sporu;

- c) nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę interwenienta;
- d) zawód lub stanowisko i adres składającego podpis;
- e) adres do doręczeń dla interwenienta lub zgodę jego przedstawiciela na odbieranie doręczanych dokumentów drogą elektroniczną, o której mowa w art. 36 § 4 lub za pośrednictwem faksu;
- f) stanowisko interwenienta popierające uwzględnienie albo odrzucenie żądań skarżącego;
- g) wskazanie okoliczności uzasadniających prawo wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta zgodnie z art. 40 akapit drugi statutu lub na podstawie przepisu szczególnego.

§ 3. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów określonych w § 2 lit. e), wszelkie doręczenia dla strony związane z postępowaniem są dokonywane, do czasu usunięcia braków, przesyłką poleconą na adres przedstawiciela interwenienta. W drodze odstępstwa od art. 36 § 1 doręczenie uważa się za dokonane prawidłowo z chwilą złożenia przesyłki poleconej na pocztę w miejscu, w którym ma siedzibę Sąd.

§ 4. Interwenient jest reprezentowany zgodnie z postanowieniami art. 19 statutu.

§ 5. Pełnomocnik, doradca albo adwokat lub radca prawny reprezentujący interwenienta mają obowiązek załączyć do wniosku dokumenty, o których mowa w art. 31.

§ 6. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, art. 45 § 2 akapit drugi lub w § 5 niniejszego artykułu, sekretarz wyznacza interwenientowi termin na usunięcie braków wniosku. Jeżeli interwenient nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność wniosku ze względów formalnych.

Artykuł 87

Decyzja w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta

§ 1. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręcza się stronom głównym w celu umożliwienia im przedstawienia na piśmie lub ustnie uwag w przedmiocie tego wniosku oraz, ewentualnie, wskazania materiałów, które uważają za tajne lub poufne i których przekazania interwenientom w konsekwencji nie życzą sobie.

§ 2. Jeżeli strony główne nie zgłosiły w wyznaczonym terminie sprzeciwu w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta albo nie wskazały w tym terminie materiałów lub dokumentów tajnych lub poufnych, których przekazanie interwenientowi mogłoby wyrządzić im szkodę, przewodniczący dopuszcza interwencję w drodze decyzji.

§ 3. W pozostałych przypadkach przewodniczący orzeka postanowieniem z uzasadnieniem w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta oraz, w stosownym przypadku, w przedmiocie przekazania materiałów lub dokumentów, na których tajny lub poufny charakter się powołało. Przewodniczący może również przekazać te kwestie do rozstrzygnięcia Sądowi, który orzeka w ten sam sposób.

Artykuł 88

Przedstawienie uwag interwenienta i odpowiedzi na te uwagi

§ 1. W razie dopuszczenia interwencji interwenient akceptuje stan sprawy, w jakim się ona znajduje w chwili jego wstąpienia.

§ 2. Interwenientowi przekazuje się wszelkie dokumenty procesowe doręczane stronom głównym, z wyjątkiem materiałów lub dokumentów uznanych zgodnie z art. 87 § 3 za tajne lub poufne.

§ 3. Interwenient może przedstawić uwagi w terminie miesiąca od przekazania dokumentów procesowych, o których mowa w § 2. Termin ten może zostać przedłużony przez przewodniczącego na należycie uzasadniony wniosek interwenienta.

Uwagi interwenienta zawierają:

- a) żądania interwenienta;

b) jasne omówienie istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych przedstawionych w porządku chronologicznym oraz odrębne, dokładne i ustrukturyzowane przedstawienie podniesionych przez interwenienta zarzutów i argumentów co do prawa;

c) w stosownym przypadku — wnioski dowodowe.

§ 4. Stanowisko interwenienta jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy popiera w całości lub w części żądania jednej ze stron głównych.

§ 5. Po złożeniu uwag przez interwenienta przewodniczący wyznacza termin, w którym strony główne mogą na nie odpowiedzieć na piśmie, lub wzywa strony do udzielenia odpowiedzi na ustnym etapie postępowania.

§ 6. Jeżeli uwagi interwenienta lub złożone przez strony odpowiedzi na piśmie na te uwagi nie spełniają wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, art. 45 § 2 akapit drugi lub w art. 46, sekretarz wyznacza zainteresowanemu podmiotowi termin na usunięcie braków tych pism procesowych. Jeżeli dany podmiot nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność jego pisma procesowego ze względów formalnych.

Artykuł 89

Powiadomienie o możliwości przystąpienia do sprawy w charakterze interwenienta

§ 1. W każdej fazie postępowania przewodniczący może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, powiadomić każdą osobę, instytucję lub każde państwo członkowskie zainteresowane rozstrzygnięciem sporu o możliwości wskazania Sądowi, w wyznaczonym przez niego terminie, woli przystąpienia do sprawy w charakterze interwenienta. Powiadomienie zawiera wzmiankę o informacji, o której mowa w art. 51 § 2.

§ 2. Osoba, instytucja lub państwo członkowskie, które zamierzają przystąpić do sprawy w charakterze interwenienta, składają do Sądu odpowiedni wniosek w terminie wyznaczonym zgodnie z § 1. Do wniosku tego stosuje się art. 86 § 2 lit. a)–f) oraz art. 86 §§ 3–6.

§ 3. Wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta doręcza się stronom głównym w celu umożliwienia im przedstawienia na piśmie lub ustnie uwag w przedmiocie tego wniosku oraz, ewentualnie, wskazania materiałów lub dokumentów, które uważają za tajne lub poufne i których przekazania interwenientom w konsekwencji nie życzą sobie.

Jeżeli strony główne nie wskazały w wyznaczonym terminie materiałów lub dokumentów tajnych lub poufnych, których przekazanie interwenientowi mogłoby wyrządzić im szkodę, przewodniczący dopuszcza interwencję w drodze decyzji.

W pozostałych przypadkach przewodniczący orzeka postanowieniem z uzasadnieniem w przedmiocie wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta oraz, w stosownym przypadku, w przedmiocie przekazania materiałów lub dokumentów, na których tajny lub poufny charakter się powołało. Przewodniczący może również przekazać te kwestie do rozstrzygnięcia Sądowi, który orzeka w ten sam sposób.

§ 4. Stosuje się art. 88.

ROZDZIAŁ 6

Postępowanie ugodowe

Artykuł 90

Zasady

§ 1. W każdej fazie postępowania Sąd może badać możliwość przeprowadzenia postępowania ugodowego w odniesieniu do całości lub części sporu między skarżącym a stroną pozwaną.

Sąd powierza sędziemu sprawozdawcy, wspieranemu przez sekretarza, zadanie podjęcia starań o przeprowadzenie postępowania ugodowego.

§ 2. Sędzia sprawozdawca może występować z propozycją rozwiązania lub rozwiązań kładących kres sporowi, podejmować stosowne środki w celu ułatwienia osiągnięcia ugody oraz wykonywać środki, które podjął w tym celu.

Sędzia sprawozdawca może w szczególności:

- wezwać strony do przedstawienia informacji lub złożenia wyjaśnień,
- wezwać strony do przedstawienia dokumentów,
- wezwać na posiedzenia przedstawicieli stron, same strony lub jakichkolwiek urzędników lub innych pracowników instytucji umocowanych do prowadzenia negocjacji w przedmiocie ewentualnej ugody,
- utrzymywać, przy okazji posiedzeń, o których mowa w tiret trzecim, odrębne kontakty z każdą ze stron, jeżeli wyrażą one na to zgodę,
- zaproponować stronom wyznaczenie mediatora.

§ 3. Paragrafy 1 i 2 stosuje się również do postępowania w przedmiocie zastosowania środków tymczasowych.

Artykuł 91

Ugoda między stronami

§ 1. Jeżeli skarżący i strona pozwana zawrą przed sędzią sprawozdawcą ugodę w przedmiocie rozwiązania kończącego spór, jej postanowienia mogą zostać stwierdzone w dokumencie podpisanym przez sędziego sprawozdawcę oraz sekretarza. Dokument ten doręcza się stronom; stanowi on dokument urzędowy.

Sprawa jest wykreślana z rejestru na podstawie wydanego przez przewodniczącego postanowienia z uzasadnieniem.

Przewodniczący stwierdza, na wniosek skarżącego i strony pozwanej, postanowienia ugody w postanowieniu o wykreśleniu sprawy.

§ 2. Jeżeli skarżący i strona pozwana poinformują Sąd o zawarciu przez nich ugody pozasądowej w przedmiocie rozwiązania kończącego spór i oświadczą, że zrzekają się wszelkich roszczeń, przewodniczący wydaje postanowienie o wykreśleniu sprawy.

§ 3. Przewodniczący rozstrzyga o kosztach zgodnie z ugodą lub, w braku postanowień o kosztach w ugodzie, zgodnie z uznaniem.

Artykuł 92

Postępowanie ugodowe i postępowanie sądowe

W toku postępowania sądowego Sąd ani strony nie mogą posługiwać się opiniami wyrażonymi, sugestiami, propozycjami i ustępstwami poczynionymi lub dokumentami sporządzonymi do celów postępowania ugodowego.

ROZDZIAŁ 7

Wyroki i postanowienia

Artykuł 93

Data ogłoszenia wyroku

Strony są informowane o dacie ogłoszenia wyroku.

Artykuł 94

Zawartość wyroku

Wyrok zawiera:

- wskazanie, iż został wydany przez Sąd,
- oznaczenie składu orzekającego,
- datę jego ogłoszenia,

- nazwiska przewodniczącego oraz sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy,
- nazwisko sekretarza,
- oznaczenie stron,
- nazwiska pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych stron,
- żądania stron,
- w stosownym przypadku — datę przeprowadzenia rozprawy,
- zwięzłe omówienie stanu faktycznego,
- motywy,
- sentencję wraz z rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

Artykuł 95

Ogłoszenie i doręczenie wyroku

§ 1. Wyrok ogłasza się na posiedzeniu jawnym.

§ 2. Oryginał wyroku podpisany przez przewodniczącego, sędziów, którzy uczestniczyli w naradzie, oraz sekretarza zostaje opieczętowany i złożony w sekretariacie; sekretarz zapewnia doręczenie odpisów wyroku stronom.

Artykuł 96

Zawartość postanowienia

§ 1. Każde postanowienie zawiera:

- wskazanie, iż zostało wydane przez Sąd, prezesa Sądu lub przewodniczącego,
- datę jego wydania,
- wskazanie podstawy prawnej, na jakiej jest ono oparte,
- nazwiska przewodniczącego oraz, w stosownym przypadku, sędziów, którzy uczestniczyli w jego wydaniu, ze wskazaniem sędziego sprawozdawcy,
- nazwisko sekretarza,
- oznaczenie stron,
- nazwiska pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych stron,
- sentencję wraz z ewentualnym rozstrzygnięciem w przedmiocie kosztów.

§ 2. Jeżeli niniejszy regulamin przewiduje, że postanowienie musi zawierać uzasadnienie, należy w nim wskazać ponadto:

- żądania stron,
- zwięzłe omówienie stanu faktycznego,
- motywy.

Artykuł 97

Podpisanie i doręczenie postanowienia

Oryginał postanowienia podpisany przez przewodniczącego zostaje opieczętowany i złożony w sekretariacie; sekretarz zapewnia doręczenie odpisów postanowienia stronom.

*Artykuł 98***Moc wiążąca wyroków i postanowień**

- § 1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 12 ust. 1 załącznika I do statutu wyrok wiąże od dnia jego ogłoszenia.
- § 2. Z zastrzeżeniem postanowień art. 12 ust. 1 załącznika I do statutu postanowienie wiąże od dnia jego doręczenia.

*Artykuł 99***Publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej**

Orzeczenia Sądu kończące postępowanie w sprawie są przedmiotem komunikatów publikowanych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

ROZDZIAŁ 8

Koszty*Artykuł 100***Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów**

O kosztach rozstrzyga się w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie.

*Artykuł 101***Ogólna zasada podziału kosztów**

Z zastrzeżeniem odmiennych przepisów niniejszego rozdziału strona przegrywająca sprawę pokrywa własne koszty oraz, na żądanie strony przeciwnej, zostaje obciążona kosztami przez nią poniesionymi. Strona przegrywająca sprawę zostaje również obciążona kosztami należnymi, w stosownym przypadku, na podstawie art. 105 lit. a) lub b).

*Artykuł 102***Względy słuszności oraz koszty nieuzasadnione lub wynikające ze złej wiary**

- § 1. Jeżeli wymagają tego względy słuszności, Sąd może zdecydować, że strona przegrywająca sprawę pokrywa własne koszty i zostaje obciążona tylko częścią kosztów poniesionych przez stronę przeciwną, a nawet, że nie zostaje nimi obciążona w ogóle.
- § 2. Strona wygrywająca sprawę może zostać obciążona poniesionymi przez nią kosztami oraz częścią lub całością kosztów poniesionych przez stronę przeciwną, jeżeli jest to uzasadnione jej postępowaniem, również przed wniesieniem skargi, w szczególności jeżeli strona przeciwna poniosła koszty w wyniku jej działania uznanego za niemające uzasadnienia lub podjęte w złej wierze.
- § 3. W przypadkach, o których mowa w §§ 1 i 2, Sąd może również zdecydować o podziale kosztów należnych, w stosownym przypadku, na podstawie art. 105 lit. a) lub b), a nawet obciążyć nimi w całości stronę, która wygrała sprawę.

*Artykuł 103***Szczególne zasady podziału kosztów**

- § 1. Jeżeli więcej niż jedna strona przegrała sprawę, Sąd rozstrzyga o podziale kosztów.
- § 2. W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań każdej ze stron każda z nich pokrywa własne koszty. Jednakże jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, Sąd może orzec, że jedna ze stron pokrywa własne koszty oraz zostaje obciążona również częścią kosztów poniesionych przez stronę przeciwną.
- § 3. Jeżeli strony nie zażądają zwrotu kosztów, każda z nich pokrywa własne koszty.

§ 4. Państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty. Pozostali interwenienci pokrywają własne koszty, o ile Sąd nie zdecyduje inaczej.

§ 5. Strona, która cofa skargę, pokrywa własne koszty oraz zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej sformułowane w uwagach w przedmiocie cofnięcia skargi, kosztami poniesionymi przez stronę przeciwną i kosztami należnymi, w stosownym przypadku, na podstawie art. 105 lit. a) lub b). Jednakże na żądanie strony, która cofa skargę, koszty te pokrywa strona przeciwna, jeżeli jest to uzasadnione jej postępowaniem.

§ 6. W przypadku umorzenia postępowania Sąd rozstrzyga o kosztach według uznania.

§ 7. W przypadku porozumienia między stronami, w przedmiocie kosztów rozstrzyga się zgodnie z tym porozumieniem.

Artykuł 104

Koszty postępowania egzekucyjnego

Niezbędne koszty postępowania egzekucyjnego poniesione przez stronę zwraca strona przeciwna według stawek opłat obowiązujących w państwie, na którego terytorium prowadzono egzekucję.

Artykuł 105

Koszty podlegające zwrotowi

Z zastrzeżeniem przepisów art. 108 i 109 za koszty podlegające zwrotowi uznaje się:

- a) kwoty należne świadkom i biegłym na podstawie art. 78;
- b) koszty pomocy sądowej, o którą Sąd zwrócił się na podstawie art. 79;
- c) niezbędne wydatki poniesione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu oraz wynagrodzenie pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych.

Artykuł 106

Spory w zakresie kosztów podlegających zwrotowi

§ 1. W razie sporu w zakresie kosztów podlegających zwrotowi Sąd, na wniosek zainteresowanej strony i po zapoznaniu się z uwagami strony przeciwnej, rozstrzyga w drodze postanowienia z uzasadnieniem.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 załącznika I do statutu postanowienie to nie podlega zaskarżeniu.

§ 2. Strony mogą wystąpić o uwierzytelniony odpis postanowienia do celów prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Artykuł 107

Zasady płatności

§ 1. Kasa Sądu i jej dłużnicy dokonują płatności w euro.

§ 2. Jeżeli koszty podlegające zwrotowi zostały poniesione w innej walucie niż euro lub czynności stanowiące podstawę zwrotu zostały dokonane w kraju, którego walutą nie jest euro, wymiany dokonuje się po referencyjnym kursie Europejskiego Banku Centralnego z dnia płatności.

*Artykuł 108***Koszty sądowe**

Postępowanie przed Sądem jest wolne od opłat, z zastrzeżeniem następujących przepisów:

- a) jeżeli kosztów poniesionych przez Sąd w związku z rozpoznawaniem skargi lub innego dokumentu procesowego lub w związku z zachowaniem strony w toku postępowania można było uniknąć, w szczególności jeżeli skarga, dokument lub działanie stanowi oczywiste nadużycie, Sąd może obciążyć stronę, która je spowodowała, całością lub częścią tych kosztów, przy czym kwota zwrotu nie może przekraczać 8 000 EUR;
- b) strona, na której wniosek sporządzono kopie lub tłumaczenia, zwraca koszty zgodnie z ustaloną opłatą, o której mowa w art. 22, jeżeli sekretarz uzna te koszty za nadzwyczajne.

*Artykuł 109***Złożenie zabezpieczenia w odniesieniu do skarg stanowiących nadużycie**

§ 1. Prezes Sądu może tytułem wyjątku nakazać skarżącemu, którego większa liczba skarg lub wniosków złożonych na podstawie art. 115 została już uznana w orzeczeniach kończących postępowanie w sprawie za stanowiącą oczywiste nadużycie, w przypadku złożenia nowej skargi lub wniosku, które wydają się stanowić oczywiste nadużycie, złożenie w kasie Sądu zabezpieczenia w maksymalnej kwocie 8 000 EUR celem pokrycia kosztów ewentualnie zasądzonych na podstawie art. 108.

Postanowienie nakazujące złożenie zabezpieczenia zawiera należyte uzasadnienie. Określa ono kwotę wymaganego zabezpieczenia.

§ 2. Postępowanie zawieszają się do chwili złożenia zabezpieczenia.

Kwotę złożoną tytułem zabezpieczenia, powiększoną o uzyskane od niej odsetki, zwraca się, jeżeli w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie nie zasądzone od skarżącego zwrotu kosztów zgodnie z art. 108 lub jeżeli kwota zabezpieczenia przekracza zasądzoną kwotę zwrotu kosztów.

§ 3. Jeżeli kwota zabezpieczenia nie została złożona w wyznaczonym przez prezesa Sądu terminie, Sąd kończy postępowanie w sprawie zgodnie z art. 85 § 2.

§ 4. Jeżeli prezes Sądu wydał decyzję, o której mowa w § 1, wstrzymuje się on od udziału w rozpoznaniu sprawy.

ROZDZIAŁ 9

Pomoc prawna*Artykuł 110***Przesłanki materialne**

§ 1. Każda osoba, która ze względu na swoją sytuację materialną nie jest w stanie w całości lub w części ponieść kosztów postępowania, jest uprawniona do uzyskania pomocy prawnej.

Sytuację materialną ocenia się w oparciu o czynniki obiektywne, takie jak dochody, posiadany majątek i sytuacja rodzinna.

§ 2. Pomocy prawnej nie przyznaje się, jeżeli czynność, dla której wnosi się o jej przyznanie, jest oczywiście niedopuszczalna lub oczywiście bezzasadna albo jeżeli Sąd jest oczywiście niewłaściwy do jej rozpoznania.

Jeżeli Sąd stwierdzi, że spór należy do właściwości Sądu Unii Europejskiej, wniosek o przyznanie pomocy prawnej jest mu przekazywany.

*Artykuł 111***Przesłanki formalne**

§ 1. Wniosek o przyznanie pomocy prawnej może zostać złożony przed wniesieniem skargi lub kiedy sprawa jest zawieszona.

Wniosek ten nie wymaga udziału adwokata lub radcy prawnego.

§ 2. Wniosek o przyznanie pomocy prawnej składa się zgodnie z modelem przyjętym na podstawie art. 132, dostępnym na stronie internetowej Sądu. Wniosek podpisuje wnioskodawca, a jeżeli jest on reprezentowany przez adwokata lub radcę prawnego, adwokat lub radca prawny.

§ 3. Do wniosku o przyznanie pomocy prawnej załącza się wszelkie informacje i dokumenty pozwalające ocenić sytuację materialną wnioskodawcy, na przykład zaświadczenie właściwych organów krajowych potwierdzające tę sytuację.

Wniosek złożony przed wniesieniem skargi zawiera zwięzłe omówienie przedmiotu zamierzonej skargi, stanu faktycznego sprawy i argumentacji przedstawionej na poparcie skargi. Do wniosku załącza się dokumenty dowodzące powołanych w nim twierdzeń.

Jeżeli wnioskodawca jest reprezentowany przez adwokata lub radcę prawnego, do wniosku o przyznanie pomocy prawnej załącza się dokument, o którym mowa w art. 31 § 2.

Artykuł 112

Procedura i rozstrzygnięcie

§ 1. Przed wydaniem rozstrzygnięcia w przedmiocie przyznania pomocy prawnej Sąd wzywa stronę przeciwną do przedstawienia uwag na piśmie, chyba że z przedstawionych już informacji wynika, że pomocy nie należy przyznać, zgodnie z art. 110 § 1 akapit pierwszy lub art. 110 § 2.

§ 2. W przedmiocie przyznania pomocy prawnej rozstrzyga się w drodze postanowienia prezesa Sądu lub, jeżeli sprawa została już przydzielona izbie, jej prezesa. Kwestia przyznania pomocy prawnej może zostać przekazana do rozstrzygnięcia izbie. Kwestię tę przekazuje się izbie, jeżeli rozważane jest odrzucenie wniosku zgodnie z art. 110 § 2 akapit pierwszy.

Postanowienie o odmowie przyznania pomocy prawnej uzasadnia się.

§ 3. W postanowieniu o przyznaniu pomocy prawnej wyznacza się adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował zainteresowanego.

Jeżeli zainteresowany nie dokona wyboru adwokata lub radcy prawnego lub jeżeli Sąd uzna, że jego wybór jest nie do przyjęcia, sekretarz wysyła postanowienie o przyznaniu pomocy prawnej i kopię wniosku o jej przyznanie do wymienionego w regulaminie dodatkowym do regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości właściwego organu zainteresowanego państwa. Adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował zainteresowanego, wyznacza się z uwzględnieniem sugestii przekazanych przez ten organ.

§ 4. Postanowienie o przyznaniu pomocy prawnej może określać kwotę, która zostanie wypłacona adwokatowi lub radcy prawnemu wyznaczonemu do reprezentowania zainteresowanego, albo określać górną granicę, której, co do zasady, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego nie mogą przekroczyć. Postanowienie to może przewidywać udział zainteresowanego w kosztach postępowania, z uwzględnieniem jego sytuacji materialnej.

§ 5. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy prawnej zawieszają bieg terminu na wniesienie skargi do chwili doręczenia postanowienia w przedmiocie tego wniosku lub, w przypadkach określonych w § 3 akapit drugi, postanowienia wyznaczającego adwokata lub radcę prawnego, który będzie reprezentował wnioskodawcę.

§ 6. Postanowienia wydane na mocy niniejszego artykułu nie podlegają zaskarżeniu.

Artykuł 113

Zaliczki i pokrycie kosztów

§ 1. W razie przyznania pomocy prawnej kasa Sądu pokrywa, w stosownym przypadku w granicach określonych w postanowieniu, o którym mowa w art. 112 §§ 2 i 4, koszty związane z reprezentacją wnioskodawcy przed Sądem.

Przewodniczący może zdecydować, że adwokatowi lub radcy prawnemu wyznaczonemu zgodnie z art. 112 § 3 zostanie wypłacona, na jego wniosek, zaliczka.

§ 2. Jeżeli na mocy orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie korzystający z pomocy prawnej musi pokryć własne koszty, przewodniczący ustala w drodze postanowienia z uzasadnieniem, które nie podlega zaskarżeniu, koszty i wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego pokrywane przez kasę Sądu. Przewodniczący może przekazać tę kwestię do rozstrzygnięcia Sądowi.

§ 3. Jeżeli w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie Sąd obciążył inną stronę kosztami korzystającego z pomocy prawnej, strona ta ma obowiązek zwrócić kasie Sądu kwoty wypłacone tytułem zaliczki na poczet pomocy.

W razie sporu lub jeżeli strona nie stosuje się do wezwania sekretarza do zwrotu tych kwot, przewodniczący orzeka postanowieniem z uzasadnieniem, które nie podlega zaskarżeniu. Przewodniczący może przekazać tę kwestię do rozstrzygnięcia Sądowi.

§ 4. Jeżeli korzystający z pomocy prawnej przegra sprawę, Sąd może, o ile wymagają tego względy słuszności, rozstrzygając w przedmiocie kosztów w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie postanowić, że jedna strona lub więcej innych stron pokryją własne koszty lub że koszty te, w całości lub w części, zostaną pokryte przez kasę Sądu w ramach pomocy prawnej.

Artykuł 114

Cofnięcie pomocy prawnej

§ 1. Jeżeli w toku postępowania przed Sądem uległy zmianie okoliczności stanowiące podstawę przyznania pomocy prawnej, przewodniczący może, z urzędu lub na wniosek i po zapoznaniu się ze stanowiskiem zainteresowanego, cofnąć tę pomoc. Przewodniczący może przekazać tę kwestię do rozstrzygnięcia Sądowi.

§ 2. Postanowienie o cofnięciu pomocy prawnej zawiera uzasadnienie i nie podlega zaskarżeniu.

ROZDZIAŁ 10

Procedury szczególne

Sekcja 1

Zawieszenie wykonania aktu i inne środki tymczasowe

Artykuł 115

Wniosek o zawieszenie wykonania aktu lub o zastosowanie innych środków tymczasowych

§ 1. Wniosek o zawieszenie wykonania, zgodnie z art. 278 TFUE oraz art. 157 TEWEA, aktu wydanego przez instytucję jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy wnioskodawca zaskarżył ten akt do Sądu.

Wniosek dotyczący innego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 279 TFUE, jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy zostaje złożony przez stronę w postępowaniu toczącym się przed Sądem i odnosi się do tej sprawy.

Wnioski, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim, mogą być składane od chwili wniesienia zażalenia przewidzianego w art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego, na zasadach określonych w art. 91 ust. 4 regulaminu pracowniczego.

§ 2. We wnioskach, o których mowa w § 1, należy określić przedmiot sporu, wskazać okoliczności niecierpiące zwłoki, a także uprawdopodobnić z faktycznego i prawnego punktu widzenia konieczność zastosowania środka.

Wnioski składa się w odrębnym piśmie, zgodnie z przepisami art. 45 i 50.

Artykuł 116

Procedura

§ 1. Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, której prezes Sądu wyznacza krótki termin na przedstawienie uwag na piśmie lub ustnie.

§ 2. Prezes Sądu rozstrzyga w przedmiocie wniosków złożonych na podstawie art. 115 § 1.

Prezes Sądu może uwzględnić wniosek również przed przedstawieniem uwag przez stronę przeciwną. Decyzja ta może następnie zostać zmieniona lub uchylona, również z urzędu.

Prezes Sądu decyduje, w stosownym przypadku, o podjęciu środków organizacji postępowania i o przeprowadzeniu środków dowodowych.

§ 3. Dokumentów i uwag przedstawionych poza ramami procedury, o której mowa w §§ 1 i 2, nie włącza się do akt sprawy, o ile prezes Sądu nie zdecyduje inaczej ze względu na szczególne okoliczności.

Artykuł 117

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku

§ 1. W przedmiocie wniosku orzeka się postanowieniem z uzasadnieniem. Postanowienie to doręcza się natychmiast stronom.

§ 2. Wykonanie postanowienia może zostać uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia, którego wysokość i rodzaj określa się stosownie do okoliczności.

§ 3. Postanowienie może wyznaczać dzień, z którym środek tymczasowy wygasa. W przeciwnym razie środek tymczasowy wygasa z dniem ogłoszenia wyroku kończącego postępowanie w sprawie.

§ 4. Postanowienie ma jedynie charakter tymczasowy i nie przesądza rozstrzygnięcia Sądu co do istoty sprawy.

Artykuł 118

Zmiana okoliczności

Na wniosek strony postanowienie może zostać w każdej chwili zmienione lub uchylone ze względu na zmianę okoliczności.

Artykuł 119

Ponowny wniosek

Nieuwzględnienie wniosku o zastosowanie środka tymczasowego nie stoi na przeszkodzie wniesieniu przez tę samą stronę ponownego wniosku opartego na nowych okolicznościach faktycznych.

Artykuł 120

Zawieszenie postępowania egzekucyjnego

§ 1. Przepisy niniejszej sekcji stosuje się do wniosków o zawieszenie postępowania egzekucyjnego mającego na celu wykonanie orzeczenia jednego z sądów Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub aktu Rady, Komisji Europejskiej lub Europejskiego Banku Centralnego, złożonych na podstawie art. 280 TFUE i 299 TFUE lub art. 164 TEWEA.

§ 2. Postanowienie uwzględniające wniosek określa w stosownym przypadku dzień, z którym środek tymczasowy wygasa.

Sekcja 2

Wyroki zaoczne

Artykuł 121

Wyroki zaoczne

§ 1. Jeżeli strona pozwana, której skarga została właściwie doręczona, nie złoży odpowiedzi na skargę w przepisanej formie i w przepisany termin, skarżący może wnieść do Sądu o wydanie wyroku zaocznego.

Wniosek ten doręcza się stronie pozwanej. Sąd może zdecydować o otwarciu ustnego etapu postępowania w przedmiocie wniosku.

§ 2. Przed wydaniem wyroku zaocznego Sąd bada dopuszczalność skargi oraz sprawdza, czy zostały spełnione wymogi formalne i czy żądania skarżącego wydają się zasadne. Sąd może podjąć środki organizacji postępowania lub postanowić o przeprowadzeniu środków dowodowych.

§ 3. Wyrok zaoczny podlega wykonaniu.

Sąd może jednak zawiesić wykonanie wyroku do czasu wydania orzeczenia w przedmiocie sprzeciwu wniesionego na podstawie art. 41 statutu lub uzależnić jego wykonanie od złożenia zabezpieczenia, którego wysokość i rodzaj określone są stosownie do okoliczności; zabezpieczenie podlega zwrotowi w razie braku sprzeciwu albo jego nieuwzględnienia.

ROZDZIAŁ 11

Wnioski i środki zaskarżenia dotyczące wyroków i postanowień

Sekcja 1

Sprostowanie

Artykuł 122

Sprostowanie orzeczeń

§ 1. Sąd może, z urzędu lub na wniosek strony złożony w terminie dwóch tygodni od doręczenia orzeczenia podlegającego sprostowaniu, sprostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe lub oczywiste omyłki.

§ 2. Jeżeli sprostowanie dotyczy sentencji lub motywu stanowiącego niezbędne uzasadnienie sentencji, strony, właściwie poinformowane, mogą przedstawić uwagi na piśmie w terminie wyznaczonym przez Sąd.

§ 3. Oryginał postanowienia o sprostowaniu załącza się do oryginału orzeczenia podlegającego sprostowaniu. Wzmiankę o tym postanowieniu zamieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia podlegającego sprostowaniu.

Sekcja 2

Pominięcie rozstrzygnięcia

Artykuł 123

Pominięcie rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów

§ 1. Jeżeli Sąd nie rozstrzygnął w przedmiocie kosztów, zainteresowana strona składa na piśmie stosowny wniosek w terminie miesiąca od doręczenia orzeczenia.

§ 2. Wniosek doręcza się stronie przeciwnej, której przewodniczący wyznacza termin na przedstawienie uwag na piśmie.

§ 3. Po przedstawieniu uwag przez stronę Sąd rozstrzyga jednocześnie o dopuszczalności wniosku i o jego zasadności.

Sekcja 3

Sprzeciw

Artykuł 124

Sprzeciw

§ 1. Zgodnie z art. 41 statutu od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw.

- § 2. Sprzeciw wnosi się w terminie miesiąca od doręczenia wyroku. Sprzeciw wnosi się w sposób określony w art. 45 i 50.
- § 3. Rozpoznanie sprzeciwu przydziela się składowi orzekającemu, który wydał zaskarżone orzeczenie.
- § 4. Po doręczeniu sprzeciwu przewodniczący wyznacza stronie przeciwnej termin na przedstawienie uwag na piśmie.
- § 5. Postępowanie toczy się zgodnie z przepisami art. 36–48, 56–85 i 90–114.

Jeżeli sprzeciw nie spełnia wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, art. 45 § 2 akapit drugi lub w art. 46, sekretarz wyznacza zainteresowanej stronie termin na usunięcie braków sprzeciwu. Jeżeli strona ta nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność sprzeciwu ze względów formalnych. Te same zasady stosują się do uwag na piśmie, o których mowa w niniejszym artykule.

§ 6. Sąd rozstrzyga wyrokiem, od którego nie można wnieść sprzeciwu. Oryginał wyroku załącza się do oryginału wyroku zaocznego. Wzmiankę o wyroku wydanym wskutek sprzeciwu zamieszcza się na marginesie oryginału wyroku zaocznego.

Sekcja 4

Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu

Artykuł 125

Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu

§ 1. Zgodnie z art. 42 statutu powództwo osoby trzeciej może zostać skierowane przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, które narusza jej prawa i zostało wydane w sprawie, do udziału w której nie została wezwana.

Powództwo wnosi się w terminie dwóch miesięcy od publikacji orzeczenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

§ 2. Do powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu stosuje się przepisy art. 45 i 50; powództwo powinno zawierać ponadto:

- a) oznaczenie zaskarżonego orzeczenia;
- b) wskazanie, w jaki sposób zaskarżone orzeczenie narusza prawa osoby trzeciej wnoszącej powództwo;
- c) wskazanie powodów, dla których osoba trzecia wnosząca powództwo nie mogła brać udziału w postępowaniu przed Sądem.

§ 3. Powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu skierowane jest przeciwko wszystkim stronom postępowania. Rozpoznanie powództwa przydziela się składowi orzekającemu, który wydał zaskarżone orzeczenie.

Po doręczeniu powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu przewodniczący wyznacza pozostałym stronom termin na przedstawienie uwag na piśmie.

Postępowanie toczy się zgodnie z przepisami art. 36–48, 56–85 i 90–114.

Jeżeli powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu nie spełnia wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, art. 45 § 2 akapit drugi lub w art. 46, sekretarz wyznacza zainteresowanej stronie termin na usunięcie braków powództwa. Jeżeli strona ta nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu ze względów formalnych. Te same zasady stosują się do uwag na piśmie, o których mowa w niniejszym artykule.

§ 4. W razie uwzględnienia powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu zaskarżone orzeczenie podlega zmianie w odpowiednim zakresie.

Oryginał wyroku wydanego wskutek powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu załącza się do oryginału zaskarżonego orzeczenia. Wzmiankę o wyroku wydanym wskutek powództwa osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu zamieszcza się na marginesie oryginału zaskarżonego orzeczenia.

§ 5. Jeżeli odwołanie wniesione do Sądu Unii Europejskiej oraz powództwo osoby trzeciej przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wniesione do Sądu są skierowane przeciwko temu samemu orzeczeniu Sądu, Sąd może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, zawiesić postępowanie.

§ 6. Na wniosek osoby trzeciej wnoszącej powództwo przeciwko prawomocnemu orzeczeniu wykonanie zaskarżonego orzeczenia może zostać zawieszona w drodze postanowienia. Stosuje się przepisy niniejszego tytułu rozdziału 10 sekcji 1.

Sekcja 5

Wykładnia orzeczeń Sądu

Artykuł 126

Wykładnia orzeczeń Sądu

§ 1. Zgodnie z art. 43 statutu w przypadku wątpliwości co do znaczenia lub skutków orzeczenia Sąd dokonuje jego wykładni na wniosek jednej ze stron lub jednej z instytucji, która uzasadni swój interes w tym zakresie.

Wniosek o dokonanie wykładni składa się w terminie dwóch lat od ogłoszenia wyroku lub doręczenia postanowienia.

§ 2. Do wniosku o dokonanie wykładni stosuje się przepisy art. 45 i 50; wniosek powinien zawierać ponadto:

- a) oznaczenie orzeczenia, którego dotyczy;
- b) wskazanie fragmentów, o których wykładnię się wnosi.

Wniosek o dokonanie wykładni skierowany jest przeciwko wszystkim stronom postępowania w sprawie, w której zapadło orzeczenie, o którego wykładnię się wnosi. Rozpoznanie wniosku przydziela się składowi orzekającemu, który wydał orzeczenie, o którego wykładnię się wnosi.

§ 3. Sąd rozstrzyga wyrokiem po umożliwieniu stronom przedstawienia uwag.

Oryginał wyroku interpretacyjnego załącza się do oryginału orzeczenia interpretowanego. Wzmiankę o wyroku interpretacyjnym zamieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia interpretowanego.

§ 4. Jeżeli odwołanie wniesione do Sądu Unii Europejskiej oraz wniosek o dokonanie wykładni wniesiony do Sądu dotyczą tego samego orzeczenia Sądu, Sąd może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, zawiesić postępowanie.

Sekcja 6

Wznowienie postępowania

Artykuł 127

Wznowienie postępowania

§ 1. Zgodnie z art. 44 statutu skargę o wznowienie postępowania można wnieść do Sądu jedynie w związku z ujawnieniem okoliczności faktycznej mogącej mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, nieznaney w chwili ogłoszenia lub wydania orzeczenia ani Sądowi, ani stronie wnoszącej o wznowienie postępowania.

Niezależnie od terminu dziesięciu lat przewidzianego w art. 44 akapit trzeci statutu skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie trzech miesięcy od dnia, w którym skarżący dowiedział się o okoliczności, na której opiera skargę.

§ 2. Do skargi o wznowienie postępowania stosuje się przepisy art. 45 i 50; skarga powinna zawierać ponadto:

- a) oznaczenie zaskarżonego orzeczenia;
- b) wskazanie części orzeczenia, których dotyczy skarga;
- c) wskazanie okoliczności faktycznych, na których oparta jest skarga;
- d) wskazanie środków dowodowych na potwierdzenie istnienia okoliczności faktycznych uzasadniających wznowienie postępowania oraz dotrzymania terminów wskazanych w § 1 niniejszego artykułu.

Skarga o wznowienie postępowania jest skierowana przeciwko wszystkim stronom postępowania w sprawie, w której zapadło zaskarżone orzeczenie.

Rozpoznanie skargi przydziela się składowi orzekającemu, który wydał zaskarżone orzeczenie.

§ 3. Nie przesądzając o istocie sprawy, Sąd orzeka w przedmiocie dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania postanowieniem, z uwzględnieniem uwag stron przedstawionych na piśmie.

§ 4. Jeżeli Sąd uzna skargę o wznowienie postępowania za dopuszczalną, pozostała część postępowania w przedmiocie skargi odbywa się ustnie, o ile Sąd nie zdecyduje inaczej.

Jeżeli Sąd zdecyduje o składaniu dalszych pism procesowych, postępowanie toczy się zgodnie z przepisami art. 36–48, 56–85 i 90–114.

Jeżeli skarga o wznowienie postępowania nie spełnia wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, w art. 45 § 2 akapit drugi lub w art. 46, sekretarz wyznacza zainteresowanej stronie termin na usunięcie braków skargi. Jeżeli strona ta nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność skargi o wznowienie postępowania ze względów formalnych. Te same zasady stosują się do uwag na piśmie i dalszych pism procesowych, o których mowa w niniejszym artykule.

§ 5. Sąd rozstrzyga wyrokiem.

Oryginał wyroku wydanego wskutek wznowienia postępowania załącza się do oryginału orzeczenia, które zapadło we wznowionym postępowaniu. Wzmiankę o wyroku wydanym wskutek wznowienia postępowania zamieszcza się na marginesie oryginału orzeczenia, które zapadło we wznowionym postępowaniu.

§ 6. Jeżeli odwołanie wniesione do Sądu Unii Europejskiej oraz skarga o wznowienie postępowania wniesiona do Sądu dotyczą tego samego orzeczenia Sądu, Sąd może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, zawiesić postępowanie.

Sekcja 7

Sprawy przekazane do ponownego rozpoznania przez Sąd po uchyleniu jego orzeczenia

Artykuł 128

Przekazanie Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania po uchyleniu jego orzeczenia

W przypadku uchylenia przez Sąd Unii Europejskiej wyroku lub postanowienia Sądu i przekazania na podstawie art. 13 załącznika I do statutu sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd — Sąd jest związany wyrokiem przekazującym sprawę do ponownego rozpoznania.

Artykuł 129

Przydzielenie sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania

§ 1. Prezes Sądu przydziela sprawę składowi orzekającemu, który wydał uchylone orzeczenie, lub innemu składowi orzekającemu i wyznacza jako sędziego sprawozdawcę sędziego innego niż sędzia pełniący tę funkcję w sprawie, w której wydano orzeczenie objęte odwołaniem.

§ 2. Jeżeli uchylone orzeczenie zostało wydane przez Sąd w składzie jednego sędziego, prezes Sądu przydziela sprawę izbie złożonej z trzech sędziów, której członkiem nie jest ten sędzia.

Artykuł 130

Procedura rozpoznania sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania

§ 1. W terminie dwóch miesięcy od doręczenia mu wyroku Sądu Unii Europejskiej skarżący może przedstawić na piśmie uwagi w przedmiocie kwestii prawnych, które uzasadniały uchylene orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd.

§ 2. Stronie pozwanej doręcza się uwagi skarżącego lub pismo Sądu informujące ją, że w wyznaczonym terminie uwag tych nie złożono. W terminie miesiąca od doręczenia strona pozwana może przedstawić uwagi na piśmie. Termin wyznaczony stronie pozwanej na przedstawienie uwag w żadnym razie nie może być krótszy niż dwa miesiące od doręczenia jej wyroku Sądu Unii Europejskiej.

§ 3. Uwagi skarżącego i strony pozwanej lub pismo Sądu informujące o niezłożeniu uwag przez obie strony lub jedną z nich doręcza się jednocześnie interwenientowi. W terminie miesiąca od doręczenia interwenient może przedstawić uwagi na piśmie.

§ 4. W drodze odstępstwa od §§ 1–3, jeżeli wyrok przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania został ogłoszony przed zakończeniem przez Sąd pisemnego etapu postępowania, postępowanie zostaje podjęte, w ramach środków organizacji postępowania przyjętych przez Sąd, w fazie, w której się znajdowało.

§ 5. Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami, Sąd może zezwolić na przedstawienie uzupełniających uwag na piśmie.

§ 6. Postępowanie toczy się zgodnie z przepisami art. 36–48, 56–85 i 90–114.

§ 7. Jeżeli uwagi, o których mowa w niniejszym artykule, nie spełniają wymogów określonych w art. 45 § 1 akapity drugi, trzeci i czwarty, w art. 45 § 2 akapit drugi lub w art. 46, sekretarz wyznacza zainteresowanej stronie termin na usunięcie braków pisma. Jeżeli strona nie usunie braków w wyznaczonym terminie, Sąd rozstrzyga, czy niespełnienie tych wymogów powoduje niedopuszczalność uwag ze względów formalnych.

§ 8. W drodze odstępstwa od § 6 Sąd może, za zgodą stron, zdecydować o rozstrzygnięciu sprawy bez przeprowadzenia rozprawy.

Artykuł 131

Koszty postępowania po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania

Sąd orzeka o kosztach postępowania przed nim oraz kosztach postępowania odwoławczego przed Sądem Unii Europejskiej.

TYTUŁ III

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 132

Przepisy wykonawcze

Sąd może przyjąć, w odrębnym akcie, praktyczne przepisy wykonawcze do niniejszego regulaminu.

Artykuł 133

Uchylenie

Niniejszy regulamin zastępuje regulamin postępowania przed Sądem z dnia 25 lipca 2007 r., ostatnio zmieniony dnia 18 maja 2011 r. (*Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej*, L 162 z dnia 22 czerwca 2011 r., s. 19).

*Artykuł 134***Publikacja i wejście w życie niniejszego regulaminu**

Niniejszy regulamin, którego tekstami autentycznymi są jego wersje sporządzone w językach określonych w regulaminie postępowania przed Sądem Unii Europejskiej, podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po jego opublikowaniu.

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 21 maja 2014 r.

Sekretarz

W. HAKENBERG

Prezes

S. VAN RAEPENBUSCH
